

РІК LXX, Ч. 2

ЛЮТИЙ – 2013 – FEBRUARY

№ 2, VOL. LXX

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

РІК LXX ЛЮТИЙ Ч. 2

Україномовний редактор – Лідія Слиж

Англomовний редактор – Олесь Валло

Редакційна колеґія:

Маріянна Заяць (з уряду) – голова СУА

Оленка Шкробут, Вірляна Ткач,

Святослава Ґой-Стром

ISSN 0740-0225

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

A Non-profit Organization

“OUR LIFE”

Published since 1944

VOL. LXX FEBRUARY № 2

Ukrainian-language editor – Lidia Slysh

English-language editor – Olesia Wallo

Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA President

Olenka Shkrobut, Virlana Tkacz,

Sviatoslava Goy-Strom

“НАШЕ ЖИТТЯ” ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ (ОКРІМ СЕРПНЯ)

“OUR LIFE” IS PUBLISHED MONTHLY (EXCEPT AUGUST)

ЗМІСТ – CONTENTS

Лідія Слиж. Лютий – місяць героїнь	1
Маріянна Заяць. Ділимося вітками та думками	2
Лариса Козак. Мова – духовний скарб нації	4
Діяльність Округ і Відділів СУА	6
Olesia Wallo. Печаль і праця / Work and Woe	13
Т. Дармохвал, М. Мілянч. Історія однієї фотографії	14
Marianna Zajac. Sharing Thoughts, Views & News	15
Датки на УКУ	16
Олесь Валло. Між Україною та діаспорою: Інтер'ю з Іриною Ключковською	17
Olesia Wallo. Between Ukraine and the Diaspora: An interview with Iryna Klyuchkovska	20
Juliana Starosolska. Chapter 13: God's Christmas Tree	22
In Memory of Lubomyr Zagar	24
Доброчинність	
Стипендійна Акція СУА	25
Датки на Український Музей	26
Датки на Суспільну опіку та Пресовий фонд	27
«Що означає любов?»	28
Хрестиківка	29
Наша обкладинка / Our Cover	30
Образ жінки у творчості Рема Багаутдина (картини)	31
Ihor Magun. Aging Gracefully	32
Святослава Ґой-Стром. Сторінка школяра	33
Святослав Левицький. Казка про зимову завірюху і маленьких вивірок	34
Наше харчування	36

На обкладинці: Рем Багаутдин. *Княгиня Ольга* (металопластика).

On the cover: Rem Bahautdyn. *Princess Olga* (metal relief).

- The Editorial Board does not always share the point of view of the author.
- In Ukrainian, the editors follow the orthography of the Holoskevych dictionary.
- No reprints or translations of *Our Life* materials are allowed without the editor's written permission.
- The author is responsible for the accuracy of the facts in the article.
- Unsolicited manuscripts will not be returned.
- The editor reserves the right to shorten submissions and make grammatical corrections.
- **PLEASE NOTIFY US OF ADDRESS CHANGES PROMPTLY** – there is no charge.
- There is no charge for **MEMORIAL NOTICES** and the photographs with them.
- Please note that the deadline for all **ARTICLE** submission is the **10th of each month**.
- Authors are requested to include a telephone number with manuscripts to allow us to acknowledge submissions and verify information.

Periodicals Postage Paid at New York, NY
and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

**POSTMASTER – send address changes to:
“OUR LIFE”
203 Second Ave., New York, NY 10003**

© Copyright 2013 Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

Канцелярія СУА та адміністрація журналу “Наше життя”:

Tel.: (212) 533-4646

E-mail: office@unwla.org

Адміністратор: Оля Стасюк

Канцелярйні години: **вівторок, середа, четвер – 11 – 7**

UNWLA / *Our Life*

203 Second Avenue, 5th Floor
New York, NY 10003-5706

Administrator: **Olha Stasiuk**

Office hours: **T. W. Th. – 11 a.m. to 7 p.m.**

\$3 Один примірник / Single copy

\$40 Річна передплата в США (не член СУА) / Annual subscription in the USA for non-members

\$50 В країнах поза межами США / Annual subscription in countries other than USA

Членки СУА одержують “Наше життя” з оплатою **членської вкладки** через відділ. **Передплатникам** письмово нагадується про відновлення передплати. Річна вкладка вільної членки СУА – \$50.

Our Life magazine is included in UNWLA member annual dues, payable through the member's branch. **Subscribers** are sent renewal letters. Annual dues for UNWLA member-at-large – \$50.

ЛЮТИЙ – МІСЯЦЬ ЖІНОК-ГЕРОЇНЬ

Вже традицією стало в українських громадах в лютому відзначати пам'ять жінок-героїнь, що віддали своє життя за волю українського народу. Мученицька смерть в польській катівні 12 лютого 1924 року Ольги Басараб та кров розстріляної у Бабиному Яру 21 лютого 1942 року німецькими окупантами Олени Теліги визначили цей місяць в українському календарі місяцем жінки-героїні.

Вшановуючи пам'ять Ольги Басараб та Олени Теліги, ми одночасно згадуємо безколючну вервицю жінок-героїнь минулого століття, які заповнили безсмертною славою сторінку нашої історії. В ці дні не можна не згадати учасниць визвольних змагань за волю України в роки Першої світової війни (Олену Степанів-Дашкевич, Гандзю Дмитерко, Віру Бабенко, Софію Галечко, Мілену Рудницьку), воїнок УПА і членок підпілля ОУН, 500 Героїнь з Кенгірських таборів. Задумайтесь тільки, скільки українського жіноцтва передчасно закінчили свій життєвий шлях в катівнях більшовицьких тюрем, концтаборах ГУЛАГу!

Ми, українці – нація дружелюбна, терпелива, хочемо по-християнськи простити наших катів-ворогів, віддавши право пімсти Господеві. Але чи ми маємо право забути тих, хто приніс своє життя на вівтар свободи нашого народу? А як спокійно можемо ми, матері, сприйняти насильницьку смерть дітей від рук московських катів? Не тільки померлих від холоду і голоду в ешелонах смерті по дорозі в Сибір, але й тих, що прийняли мученицьку смерть. В 1949 р. в холодних болотах Колими енкаведисти втопили біля трьох тисяч українських дівчаток віком 13-14 років, відібравши їх від засланих на каторгу матерів, зі словами: «Штоб некому било бандьоров рожать».

А скільки українського жіноцтва погеройськи перенесли тюрми, табори, заслання, не схиливши голову перед польськими, німецькими і московськими окупантами, щоб передати свою любов до України, до волі своїм дітям, внукам і правнукам! З ними мусять бути не тільки наші співчуття та молитви, а й наші думки та вчинки. Українки, що живуть в Україні, як і поза її межами, повинні, як данину пам'яті наших героїнь, всякими способами говорити світові про ті жертви, які принесло українське жіноцтво на вівтар свободи заради нашого майбутнього.

Багато відділів Союзу Українок Америки носять імена славних українських героїнь, від-

даючи їм вічну пам'ять і славу. В архівах журналу «Наше життя» знаходимо багато статей про вшанування союзнянками видатних жінок-героїнь. Продовжуймо цю традицію надалі!

Місяць лютий тому так і зветься, що проникає в тіло, домівки холодом, але не допускаймо холоду в наші серця і душі, коли мова йтиме про нескорених за нашу свободу. Живучи буденним життям, дбаючи про власні вигоди, достаток, які більшість людей вважають чимось конечним і необхідним, знайдімо час для свята душі – прочитаймо для себе і своїх близьких допис про наших героїнь, вшануймо роковини пам'яті окремих героїнь, чи просто поділімся своїми знаннями з історії жіночого руху з навколишніми.

Інколи можна почути мову про те, що не стає сили розказувати про жахливе минуле, бо нібито заново відкриваються рани. Але чи можна мовчати про злочини проти нашого народу? Ще досі не тільки ходять українською землею перестарілі кати нашого народу, але ведуть шалену наклепницьку пропаганду проти українського визвольного руху, проти української незалежності, отримуючи від держави високі пенсії та користуючись різними привілеями.

Не кожному дано дар писати в літературній формі, але свої спогади можна подати в звичайній розмовній формі, або розповісти для запису на магнітофонну стрічку. Писати чи розповідати не тільки про трагічне, а робити наголоси на злочини проти нашого народу окупантами всіх мастей, бо пам'ять про жертви ми повинні передати своїм нащадкам, а через науковців донести ці правдиві факти нашого трагічного минулого до широкої світової громадськості, як несплачений борг історії.

Неможливо йти в майбутнє, не озираючись на пройдений шлях і здобутки минулих поколінь. Коли б кожне покоління вибирало лише початок від себе, то ми б й досі жили в первісних племенах. То вивчаймо все, що пройшли наші нескорені попередники і побачимо, на чому і де ми стоїмо, бо нема майбутнього без минулого і сучасного.

25-го лютого 1871 р. народилася видатна українська поетеса, громадська діячка Леся Українка, яка немов би авансом писала про своїх майбутніх послідовниць в любові до України:

«...Наша смерть
Научить інших, як їм треба жити...»

Лідія Служ.

Маріянна Заяць, голова

Для українців усього світу вже стало традиційним збиратися кожного року у місяці лютому, щоб згадати численних жінок-героїнь, які присвятили своє життя рідній Україні, а у багатьох випадках і віддали його за свою державу. З 1950 року свято героїнь відзначається в діаспорі, а з 1993 року воно почало вкорінюватися і в Україні. Хоча більшість із цих героїчних жінок назавжди залишається безіменними, історія зберегла життєписи багатьох із них.

Однією з перших героїнь України, про яку до нас дійшли згадки, була княгиня Ольга. Вона посвятила своє життя, щоб об'єднати українську націю у 10 столітті. Вона запалила полум'я християнства в Україні, і це полум'я не згасло донині. У наступних століттях ми побачили чимало інших жінок міцного духу та принципу. Наприклад, в період 1917-1920 років, коли ще було нечувано, щоб жінки ставали членами бойових підрозділів армії, в лавах Січових Стрільців було чимало українок, що боролися за волю своєї країни. Першою жінкою-офіцером Січових Стрільців-ІІ була Олена Степанівна. Освічена і активна громадська діячка, вона була нескореною духом і твердою у своїй вірі: її приклад наслідували 33 молоді українки, яких вона зібрала у своїй жіночій четі. В день 120-річчя від народження Олени Степанівни 7 грудня 2012 року в Івано-Франківську було ініційовано збір коштів на пам'ятник першій жінці-офіцеру.

Найбільш вражаючі сторінки в історії української жінки-героїні були написані в період Другої світової війни та національно-визвольної боротьби Організації Українських Націоналістів (ОУН) і Української Повстанської Армії (УПА). У ці важкі для України часи жінки мужньо стояли пліч-о-пліч з чоловіками у протистоянні з ворогами своєї батьківщини. Їхня жертвність в боротьбі за ідею є джерелом натхнення і сьогодні. В різні роки у лютому завершили свій земний шлях такі українські патріотки, як Ольга Басараб, Олена Теліга, Наталія Винник, Дарія Гнатківська-Лебідь, Олена Антонів, Марія Лаврова, Наталія Шухевич і Галя Заячківська. Ми схилиємо

голови перед усіма жінками, які героїчно боролися за свободу і гідність, за українське ім'я і дух і померли за вільну і незалежну Україну. Нехай пам'ять про них ніколи не згасне!

Ми також мусимо зазначити, що у цьому місяці народилася одна з найталановитіших дочок України Леся Українка. Її поезія та драма опирались на її віру в свободу і незалежність для своєї країни. Ця постать, без сумніву, належить до кола героїнь, яких ми святкуємо в лютому.

В лютому, а саме в четвер 21 лютого 2013 р., відзначається Міжнародний день рідної мови, встановлений ЮНЕСКО (Організацією Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури). Агенції ООН проводитимуть заходи, спрямовані на сприяння розвитку мовної і культурної різноманітності. Але вони також заохочують *підтримувати знання рідної мови*, і уряди та неурядові організації можуть використати цей день, щоб оголосити політику стимулювання вивчення і підтримки мови.

Як це не парадоксально, але саме в цей час до нас приходить звістка про конфлікт навколо мовного питання в українській суботній школі в містечку Алькоркон (Alcorcon) на окраїні Мадрида (Іспанія). З інформації в католицькому обіжнику CREDO від 27 грудня 2012 року директор школи одноосібно вирішив ввести російські класи в цій українській суботній школі, де навчаються в основному діти імігрантів нової хвилі. Думка вчителів, які не погодилися з рішенням, була відхилена. Організована акція протесту протягом чверті години зібрала більше двохсот підписів на захист рідної мови в українських школах. Діаспора в Іспанії звертається до Верховної Ради України, а також до міжнародної української спільноти за допомогою в боротьбі з русифікацією українських суботніх шкіл. У своєму електронному листі Павло Садоха, голова Спілки українців у Португалії, нагадує про історичне значення українських церков та організованих ними шкіл за межами України, що і створили міцний світовий інститут, яким є українська діаспора! Він звертає увагу на те, що діаспора зробила важливий внесок у розвиток української державності. Він наполягає, що новітня хвиля імігрантів в Іспанії чи Португалії та в інших країнах повинна наслідувати цей приклад і забезпечити цілісність українських суботніх шкіл. Що це – поширення про-російського руху з України в її закордонні громади? Ми будемо слідкувати за

подальшим розвитком подій. У той же час, 16 січня міністр освіти і науки України Дмитро Табачник оголосив загальнонаціональний конкурс з російської мови «Лукомор'є» для учнів 2-11 класів загальних шкіл. Офіційний документ про конкурс розміщено на веб-сайті Верховної Ради. У документі вказано, що «Конкурс буде проводитися з метою популяризації серед учнівської молоді знання мов, активізації та актуалізації вивчення російської мови в навчальних закладах; підвищення рівня знань із російської мови; розвитку дослідницьких здібностей учнів; підтримки та підвищення ефективності роботи вчителів російської мови». Ось так неурядові організації (українські суботні школи) і уряд України підтримують Міжнародний день рідної мови!

Д-р Ендрю Сороковський, юрист і історик, який в даний час є науковим дослідником в Департаменті юстиції Сполучених Штатів у Вашингтоні, надрукував в *Ukrainian Weekly* цікаву статтю про жіночі студії в Українському католицькому університеті (число від 16 січня 2013 року). За словами д-ра Сороковського: «... жіночі студії – це не тільки фемінізм. У своїй основі – це міждисциплінарна галузь досліджень, яка об'єднує історію, політику, соціологію, економіку, культуру, філософію, теоло-

гію та багато іншого. Чому важливо, щоб ця галузь знання була представлена в УКУ? ...інші університети, де навчаються українці, як от Центральний європейський університет, вже давно пропонують курси з жіночих або гендерних досліджень. ...Жіночі студії дозволять УКУ увійти в наукові дискусії щодо жіночих і гендерних питань...» та «запропонувати альтернативне християнське бачення суспільства, де жінки мають свою справедливу і належну роль.» У своїй статті д-р Сороковський згадує про фінансову підтримку, надану СУА для цього лекторію і наводить мої слова про основну ціль цього проекту: «найважливішою метою лекторію є допомогти жінкам досягти більшої рівності, поваги і впливу завдяки підвищенню їх ролі у соціальній, економічній, освітній та політичній сферах суспільного життя.» Дякуємо Вам за Ваш науковий підхід і підтримку лекторію СУА з Жіночих студій в УКУ, д-ре Сороковський! До слова, весняний семестр лекторію буде викладати д-р Марта Богачевська-Хомяк, яка запропонує зосередитися на її історичному дослідженні «Дума України – жіночого роду». Ми дякуємо доктору Богачевській за її участь у лекторії, в той час як цей важливий проект просувається вперед.

*Колядують членки 125-го Відділу СУА в Нью Йорку.
Зліва направо: Мальвіна Вітенко (з зіркою), Богдана Курчак (нова членка СУА), Оленка Немелівська (пресова референтка Округної Управи СУА Нью Йорк), Людмила Грабовська (голова 125-го Відділу СУА), Марійка Андрійович (член Екзекутиви СУА).*

Мова – духовний скарб нації

*Це – матері мова. Я звуки твої
Люблю, наче очі дитини...
О мово українська!... Хто любить її,
Той любить мою Україну.*

Володимир Сосюра

Щороку 21 лютого, починаючи з 2000-го року, людство відзначає міжнародний день рідної мови – день підтримки мовного та культурного різноманіття та багатомовності, проголошений на XXX сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО, що проходила 26 жовтня – 17 листопада 1999 року в Парижі у підтримку мови, як культурної ознаки приналежності особи до свого народу. На даний час у світі існує більше 6000 мов, але майже половині з них загрожує зникнення, тому цей день має на меті підтримку і збереження всіх мов.

Мова є не просто засобом людського спілкування. Вона живе в серцях людей, які змалечку, слухаючи материнську мову, засипаючи під її колискові пісні, вбирають у серця рідне слово, створюють в своїй душі невмирущу світлицю. Рідною мовою ми вимовляємо перші слова, рідною мовою ми можемо найкраще висловити свої думки, мрії. Рідною мовою ми краще сприймаємо наше минуле, вивчаючи рідну історію та літературу. Мова є засобом навчати поваги не тільки до самого себе, своєї культури, звичаїв, але й до інших людей, незважаючи на їхні особливості. Людина, яка не хоче знати рідної мови, позбавлена її краси і сили, руйнує те, що повинно стати фундаментом її особистості.

Пройшовши нелегкий шлях, українська мова стала однією з найбагатших мов світу, а за своєю мелодійністю є однією з найкращих. Віками її намагалися знищити окупаційні власті, але українська мова на сьогодні є рідною для десятків мільйонів людей, як була рідною для їхніх батьків, дідів і прадідів і, не

зважаючи на ворожі намагання, буде рідною і для їх дітей. Саме заради прийдешніх поколінь ми повинні зберігати і шанувати рідну мову, як це робили наші славні предки. Любімо свою мову, бо з нею наше майбутнє і майбутнє України.

За даними Всеукраїнського перепису 2001 року українську мову визнали рідною 67,5% населення України, 29,6% населення рідною визнали російську. І боротьба за мову в Україні триває. Але є велика надія і щира віра, що краса і сила української мови пригорне до себе мільйони сердець інших людей.

Мова народу – найкращий, що ніколи не в'яне й вічно знову розпускається, цвіт усього його духовного життя, яке починається далеко за межами історії. У мові одухотворюється весь народ і вся Батьківщина. У світлих, прозорих глибинах народної мови відбивається не тільки природа рідної країни, але й уся історія духовного життя народу. Покоління людей приходять одне за одним, але результати життя кожного покоління залишаються в мові, як спадщина нащадкам. У скарбницю рідного слова вкладає одне покоління за одним плоди глибоких сердечних порухів, плоди історичних подій, вірування, погляди, слід пережитого горя і пережитої радості, одним словом, весь плід свого духовного життя народ дбайливо зберігає в народному слові.

Є у світі зваби немалі,
Цікава стежка кожна...
Та до батьківської землі
Байдужим бути не можна.
Люби, шануй, піднось до зір
Її пісні і мову.
Немає кращої, повір,
За неї – пречудову.

Мова є найживіший, найбагатший і найміцніший зв'язок, що з'єднує віджилі, су-

часні та майбутні полоніння народу в одно велике, історично живе ціле. Коли зникає народна мова, народу нема більше! Поки жива мова в устах народу, до того часу живий і народ. І нема насильства нестерпнішого, як те, що хоче відірвати в народу спадщину, створену незчисленими поколіннями його віджилих предків. Відберіть від народу все – і він все зможе повернути, але відберіть мову, і він ніколи більше не відтворить її. Нову батьківщину навіть може створити народ, але мови ніколи: вимерла мова в устах народу – вимер і народ...

Староукраїнські традиції ввійшли в плоть і кров наших звичаїв, і тепер ми собі не уявляємо Різдва без куті. Кутя – це символ урожаю. Великодня – без писанки, яка є символом народження весняного сонця.

Спільність мови, звичаїв, традицій завжди була тими вузликками, які зв'язували наш народ. Ми, українці – нація дуже стара, і свою духовну культуру наші пращури почали творити далеко до християнського періоду в Україні. Разом з християнством Візантія принесла нам свою культуру, але саме свою культуру, а не культуру взагалі. У нас, в Україні була вже своя національна культура, і Володимир Великий додав тільки християнську культуру до рідної, батьківської.

Не випадково в Україні існує повір'я, що духи всіх дітей, живих і мертвих, забутих і без вісті пропалих на Святий Вечір злітаються до своїх матерів на таємну вечерю і ніякі віддалі, кордони, кам'яні мури і залізні брами цьому перешкодити не можуть. Звичаї, а також мова – це ті найміцніші елементи, що об'єднують окремих людей в один народ, в одну націю.

У всіх народів світу існує повір'я, що той, хто забув звичаї своїх батьків, карається людьми і Богом. Він блукає по світі, як блудний син, і ніде не може знайти собі притулку, бо він загублений для свого народу.

Далі хочу процитувати Богдана Лепкого.

«Лежав при відчиненні вікна і зорі заглядали йому в душу. Пригадав собі, як колись дитиною питався у мами, що це таке зорі? А мати казала йому: «Зорі – це душі добрих померлих людей. Як така душа стане

перед Господом Богом біла і ясна, як сніг, то Пан Бог питається її:

– Яке маєш бажання?

– Ніякого, – відповідає душа, – лиш ту-жу за своїми.

– За своїми?

– За тими, що залишилися на світі.

І поглядить Бог душу по схилений голові і скаже:

– Дам тобі свічку таку ясну, що тисячі літ світить. Як настане вечір погідний, то вийдеш з нею на небо і будеш дивитись в долину, до своїх. Вона тобі всю дорогу від неба аж до землі освітить.

І виходять душі зі своїми свічками і дивляться на нас. Бачуть усе. І як ми за вечерею сидимо, і як балакаємо з собою, як хрестиками уставки до сорочок вишиваємо і як читаємо гарні книжки. І коли ми в мирі і гаразді говоримо з собою, коли ми добрим словом згадуємо про них, то вони тішаються, і свічки дрижать в їх руках. А як ми не по-правді живемо на Божому світі і коли забули про них, то свічки вилітають їм з рук. О, бачиш, як полетіла одна, і друга, і третя, о!..

Лежав при відчиненні вікна і зорі заглядали йому в душу.»

Дорогі українці! Живімо, творімо, збагачуймо нашу мову, звичаї, традиції, щоб ті зорі тішились нами тисячі років.

*Лариса Козак,
членка 62-го Відділу СУА.*

Найбільше і найдорожче добро в кожного народу – це його мова. Ота жива схованка людського духу, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподівання, і розум, і досвід, і почування.

Панас Мирний.

Мова росте елементарно, разом з душею народу.

Іван Франко.

Мова – далеко не тільки засіб спілкування, тобто передачі вже готових думок. Куди серйозніша її місія – бути способом народження тих думок: коли “нема мови”, людині просто-напросто “нема чим думати”.

Оксана Забужко.

ДІЯЛЬНІСТЬ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ СУА

Ксеня Качурак (зліва) і Софійка Махно засвічують ялинку.

Членки 125-го Відділу СУА колядують на святі “Засвічення ялинки” в Нью Йорку.

Дитяча “Вишивана забава” в Детройті.

Св. о. Миколай у Світличці 83-го Відділу СУА 22 грудня 2012 р. 1-ий ряд (зліва): Лука Наливайко, Соломія Лобач, Соня Яримович, Іван Бовлі, Люба Ференцевич, Анналіза Цяпа, Левко Ференцевич, Ніна Геврик, Мартин Геврик. 2-ий ряд: ангел Софійка Михайлишин, Св. о. Миколай, ангел Галина Бовлі, Лука і Анна Глум, Павло-Ярема Питель. 3-ій ряд: д-р Марта Мачай, Мотря Мілянчич, Дарія Генза, Дарія Дроздовська, Іван Козак і його мама Дарія. Світлила Надія Цяпа.

Діти Світлички 83-го Відділу СУА – учасники Різдвяного концерту 15-го грудня 2012 р.

ЗАСВІЧЕННЯ ЯЛИНКИ В НЬЮ ЙОРКУ

В суботу 23 грудня 2012 року Окружна Управа Союзу Українок Америки Нью Йорку підготувала і провела традиційне урочисте свято «Засвічення Різдвяної ялинки» в домівці СУА в Мангеттені. Ця довголітня традиція взяла початок в 1976 році, коли вперше союзники Округу Нью Йорк засвітили ялинку в пам'ять жінок-політв'язнів. А з 1989 року ялинку засвічують на честь стремління українців до незалежної держави.

Активну участь в організації і проведенні свята взяли голова і референтура округу, а також відділи. Зокрема, 125-ий Відділ СУА (голова Л. Грабовська), як і в попередні роки, підготував і провів мистецьку частину програми під проводом відомої бандуристки Алли Куцевич. Союзники з інших відділів смачно і естетично засервували столи. В залі на другому поверсі височіла прикрашена ялинка. По-святковому декоровані столи приваблювали око яскравими барвами. Поряд із запашною кавою було виставлене солодке, напечене союзницями. В приміщенні панувала урочисто-святкова і, водночас, гостинно-затишна атмосфера. Тут і там яскравіли оздоблені вишиттям строї союзниць і гостей.

На запрошення Окружної Управи СУА завітали гості: отець Теодозій Ільницький з церкви Святого Юра, Президент Федеральної Кредитової Кооперативи «Самопоміч» Богдан Курчак з дружиною, Президент Українського Народного Союзу Стефан Качарай з дружиною, Голова Головної Управи Об'єднання Українців Америки «Самопоміч» Олег Лопатинський з дружиною, Почесна голова СУА Ірина Куровицька, Почесна членка СУА, Почесна голова Округу СУА Нью Йорк Надя Савчук, Голова Нью Йоркського Відділу ОЖ ООЧСУ Наталія Качурак, Голова Об'єднання Українців Америки «Самопоміч» в Нью Йорку

Наталія Дума та багато інших.

Свято відкрила Голова Окружної Управи СУА Галина Романишин. Вона привітала присутніх і представила гостей. Отець Теодозій прочитав молитву. Далі розпочалась мистецька програма. В накинутах на плечі квіткових різнобарвних хустках союзники 125-го Відділу СУА, як завжди, із натхненням виконали колядки і прочитали вірші. З приємністю хочу зазначити, що активну участь у виступі взяли нові членкині 125-го Відділу СУА: Уляна Витковська, Галина Головенко, Наталія Ковалишин, Богдана Курчак та Ірина Легун. Ялинку засвітили майбутні союзники Ксеня Качурак та Софійка Махно, які прочитали віршики і дістали подарунки від о. Миколая.

Далі з промовами виступили деякі гості. Президент Федеральної Кредитової Кооперативи «Самопоміч» Богдан Курчак привітав присутніх із Різдвам Христовим і подякував союзницям за активну працю. П. Федорів у своєму слові зазначив, що він почув сьогодні багато нових мелодій, і сам заспівав коляду «Тиха ніч, свята ніч».

Зі щирими і теплими привітаннями виступили пані Куровицька і пані Савчук. Гості спілкувалися між собою і пригощалися, а далі за фортепіано сіла Алла Куцевич і під її акомпаньямент всі присутні співали багато різних колядок.

Наприкінці святкування голова Нью Йоркської Округу СУА Г. Романишин висловила подяку всім за присутність, а союзницям – за допомогу в організації і проведенні свята. Сподіваємось, що тепла атмосфера і позитивні враження надовго залишаться в пам'яті присутніх.

Олена Немелівська,
пресова референтка Округу СУА Нью Йорк.

Союз Українок Америки має вебсайт, на якому Ви можете подати оголошення про збори, повідомити про події Вашого Відділу чи Округу, ознайомити інших із своїми програмами.

Адреса вебсайту СУА: **www.unwla.org**

Просимо подавати інформацію українською і англійською мовами і висилати їх або на e-mail адресу: cyawebmaster@UNWLA.org, або: Zoriana Haftkowycz, 761 W. Foothill Rd. Bridgewater, NJ 08807.

Тел. 908-231-9158.

Чим більше світ про нас знатиме, тим краще.

ВИЗНАЧНА ЖІНКА УКРАЇНИ

На сходинах 56-го Відділу СУА на Флориді було подано життєпис визначної жінки України Атени Пашко, знаної поетеси, громадської діячки, учасниці правозахисного руху, вірної дружини В'ячеслава Чорновола, активної голови Союзу Українок України від 1991 до 2001 рр.

Хто ж насправді була ця жінка, про яку з великим сумом втрати згадують в Україні? Алена-Святомира Пашко народилася в патріотичній родині 10 жовтня 1931 року в селі Бистриці Дрогобицького району Львівської області. Вона вже в 7-ій класі писала повстанські пісні, передавала їх до УПА (на кілька з них було створено пісні), а в 12 років носила секретні матеріали з рідного села до сусіднього. Алена пише у своїх спогадах: «Україну спізнала від народження... малою бачила кров... бачила вбитих повстанців, над якими знущалися... Живим я тоді могла ще тільки носити кулі».

Малою дівчинкою бачила розстріляного повстанця, який, падавши, встиг крикнути: «Слава Укр...» і не докінчив слова. Зате Алена все своє життя закінчувала словами «Слава Україні!»

Переїхавши до Львова в 60-их роках вона мала широке коло друзів української інтелігенції з-поміж шістдесятників. За свої виступи на захист репресованих діячів української культури не раз зазнавала обшуків, звільнення з праці і заборони друкувати власні твори.

Дисидент Богдан Горинь згадує, що в найтяжчі хвилини, коли Чорновіл перебував у концтаборі, Алена писала йому листи, їздила на побачення, надсилала інформації про політичне, громадське і мистецьке життя. Завдяки їй він був обізнаний зі всім, що відбувалося в Україні. Без неї йому не вдалося б здійснити багато справ, за які він брався. Алена була його помічницею у всьому – в побуті і праці. Вона друкувала чоловікові твори на машинці, а потім набирала на комп'ютері.

В'ячеслав Чорновіл високо цінував літературний талант Атени. Він став першим літературним критиком, який високо оцінив її

Алена Пашко

поезії.

У 80-их роках збірки поезій Атени друкувалися за кордоном. Найбільш відомі – це «На перехрестях» (Мюнхен, 1989), «На вістрі свічки» (Балтимор—Торонто, 1991), «Лезо моєї стежки» (Київ, 2007).

Алена була дуже активною у відновленні Союзу Українок України і очолювала СУУ від 1991 до 2001 рр. та була багаторічним членом політради провуду Народного Руху України. Вона була президентом благодійного фонду В'ячеслава Чорновола (з 1999 р.), який вивчає, популяризує й увіччує пам'ять цього політичного діяча, зокрема, виданням 10-ти томів його творів (недавно вийшов 8-ий том).

Ірина Ключковська, директор Міжнародного Інституту Освіти, Культури та Зв'язків з Діаспорою при Університеті «Львівська Політехніка», мама якої була близькою товаришкою Атени і яку вона знала все життя, згадує, що, хоч пані Алена була «худенька і тендітна, але насправді вона була великою і величною у своїх діях». Український жіночий рух втратив свого провідника в Атені Пашко, бо вона віддала багато років свого життя, щоб утворити його не тільки в Україні, а й у світі!

В Атені було два світи – перший найважливіший: світ її доньки, внука Василька і чоловіка В'ячеслава Чорновола. А другий її світ – Україна! Це відчувалося в кожному її вчинку, погляді, дії. Вона була щира, незрадлива людина.

Правозахисник Мирослав Мариневич згадує, який вплив мала Алена: «Для бунтівної молоді 70-их років Алена була символом буремного і вірного кохання. Любов до В'ячеслава Чорновола, що починалася як поетична, згодом набула епітетів борцівська, казаметна, каторжанська – за сторінками біографії її чоловіка». Алена все витримала і виборолала власну героїчну біографію.

Алена тяжко пережила трагедію смерти В'ячеслава в березні, 1999 р. І хоч думала повернутися до Львова, але залишилася в Києві, щоб бути близько могили свого Славка. В неї залишилися поряд донька Ірина та онук Ва-

силь. Залишилися ті, що завжди любили Атену і дали їй право писати «Мене немає в однині!»

Атена відійшла у вічність 20 березня 2012 року на 81-му році життя. Ховали її з великими почестями, бо відійшла у вічність Визначна Жінка України!!!

Віра Боднарук, професор.

Залучені фото із книжки «На Вістрі свічки», Атена Пашко, «Смолоскип» Балтимор, 1991.

Використані матеріали:

Пашко, Атена: «На вістрі свічки», Смолоскип, 1991.

Григорович, Лілія: «Пам'яті незабутньої Атени Пашко», «Наше життя», травень, 2012.

Козирева, Тетяна: «Україна втратила велику жінку», Українське Слово, 3 квітня, 2012.

Атена з дочкою і внуком.

РОДИННА ДИТЯЧА ЗАБАВА «ВИШИВАНКА»

Кожного року в осінню пору 76-ий Відділ СУА ім. Наталії Кобринської, який опікується садочком при церкві св. Йосафата і існує в Детройті уже понад півстоліття, проводить дитячу «Вишивану Забаву», яка відображає величезну працю наших союзниць і прищеплює маленьким дітям любов до України і всього українського.

Цього року забава відбулася 4-го листопада 2012 року в залі церкви св. Йосафата у Ворені. На свято прибуло багато родин з різних куточків Детройту. Батьки, бабусі, дідусі, знайомі з маленькими діточками на руках – і всі одягнені у вишиванки різних регіонів України. Святково прибранна зала засяяла і розцвіла різнокольоровими барвами, і всі опинилися ніби в чарівній казці.

Свято відкрила голова 76-го Відділу СУА Таня Бедрус, яка привітала всіх присутніх і сказала, що приємно бачити так багато гостей на традиційній діточій забаві. Голова Округу СУА Ліда Яхницька привітала від Округової Управи СУА учасників забави та гостей.

На сцені – наймолодші діточки садочку в супроводі своїх учительок Миросі Бараник і Ані Ткачук, а також учні Школи Непорочного Зачаття разом виконали дуже гарно і успішно сценку «Родинонька щаслива». Живе собі родинонька щаслива: тато, мама, доня і три сини, киця Мурка і песик Бровко. Тато займається господарством, мама водить синів у садочок, доня варить їсти. Всі живуть у злагоді і любові. В неділю зранку всі йдуть до церкви

на молитву. Після молитви запрошують гостей: бабусю, дідуся, вуйка, тету і всю родину на обід. Гостей частують варениками, голубцями, капустою, борщем. Гості пригощаються, ведуть цікаві розмови, співають і танцюють. На сцену запрошені батьки, дідусі, бабусі, вуйки, тети, які всі разом з діточками беруться за руки і колом танцюють та співають, тоді віночком обходять залю з піснею «Гей, машерує дівчора» під оплески всіх присутніх.

В сцені «Родинонька щаслива» ролі виконували учні садочка: Зондар Крижанівський – син, Севаст'ян Лаврін – син, Павлушка Савка – син, Соломія Задорожна – киця Мурка, Христ'ян Чубатий – песик Бровко, Мія Юзич – доня та учні Школи Непорочного Зачаття: Андрій Тришневський – Тато, Катруся Барбуляк – Мама. Усі успішно справилися із своїми ролями. Пригравала на фортепіано членка 76-го Відділу СУА Галина Яловенко, а на баяні – Ярослав Хриптяк.

Друга частина розпочалася виступом молодих талантів Детройту. Христина Ворончук прекрасно заспівала пісню «Мамина сорочка», Катя Загайко – пісеньку «Сонячний віночок», вірш про маму деклямувала учениця школи ім. Лесі Українки Таня Смик, а її сестричка Міля Смик чудово грала на бандурі композицію «Танок». Учні Школи Непорочного Зачаття Матейко Джекс подарував присутнім медодії, які він загравав на фортепіано, Валерія Кумлик прочитала вірш про науку.

Ми вдячні молодим талантам, які вис-

тупили на забаві і бажаємо їм дальших успіхів в розвитку їхніх обдарувань.

Показ дитячих вишиванок відбувся з успіхом. Проводила цей показ Наталія Шморон – ведуча радіопроеграми «Рідне слово». Діточок визивали на сцену і кожний з них називав своє ім'я. Одяг у дітей чудовий, неможливо було вибрати найкращий, бо кожен був чарівний по-своєму. Навіть малеча на руках у батьків демонструвала вишиванки.

Проведена і лотерія, в якій розігрувалася картина «Ангел Хоронитель». Виграш припав родині Чубатих-Кізимів. Була також оформлена виставка різних українських речей: картини на релігійні теми та інша українська тематика, вишиті українські узори, інкрустовані вироби по дереву, біжутерія, дитячі книжечки і інше. Кожний міг оглянути виставку і дещо придбати за своїм смаком на пам'ять.

Смачний буфет, приготовлений союзниками 76-го Відділу СУА: канапки, піцца, кава, чай, домашнє печиво. Проводились різні забави під акомпаньямент баяніста Я. Хриптяка закінчили це велике дійство. Парох церкви св. Йосафата отець Маріо Дацишин благословив усіх добрими і напутніми словами, подякував за численну родинну присутність і закликав, щоб батьки приводили більше дітей до садочку, а всім родинам побажав жити в мирі і злагоді, єднатися, поважати одне одного і допомагати одне одному, бо ми всі – одна родина, яку єднає Україна. Він щиро подякував усім, хто брав участь у підготовці традиційної дитячої забави, всім виконавцям мистецької частини та гостям.

Катерина Ткачук.

СВІТЛИЧКА 83-го ВІДДІЛУ СУА В НЬО ЙОРКУ

Однією із основних ділянок праці 83-го Відділу СУА є виховна праця з дітьми дошкільного віку у Світличці. Заняття відбуваються від 9:30 ранку до 12:30 пополудні кожної суботи при школі українознавства ОУА «Самопоміч» в приміщенні школи св. Юра в місті Нью Йорк.

Почин Світлички був зроблений в 1970 р. Нью Йоркською Окружною Радою СУА з участю тодішньої виховної референтки Відділу 83 п. Анни Бідяк. Рік пізніше відділ перебрав опіку над Світличкою. В 1971 році в ній було 17 дітей. Учительною була Є. Вацик, членкиня 1-го Відділу СУА, а референткою Світлички була членка 83-го Відділу СУА Марта Данилюк. Це все відбувалося напередодні заклик у виховної референтки Головної Управи СУА Олени Климишин у 1972 році – брати участь в кампанії для реалізації клича «50 Світличок у 50-ліття СУА».

Упродовж 41 років існування Світлички в Нью Йорку було понад шістсот дітей-випускників. Варто згадати, що декотрі батьки, які приводять дітей до нашої Світлички, самі були її градуантами. Світличку успішно провадить довголітня виховна референтка 83-го Відділу СУА, хореограф народних танків п. Дарія Генза. Разом з учительною п. Дарією Дроздовською вони дбають про різноманітну, цікаву програму, яка допомагає дітям у їхньому розвитку та у вивченні української мови, пісні й українських традицій. Концертмайстером є д-р медицини п. Марта Мачай, градуантка

Світлички і випускниця Українського Музичного Інституту в Нью Йорку. Опікункою і скарбником Світлички є авторка даної статті.

В першій половині 2012 р. у Світличці було 15 дітей. Програма навчання включала молитву, спів, деклямування віршів, малювання, майстрування, танці і гімнастику. Музичну програму фортепіановим акомпаньяментом часто збагачував диригент хору «Думка» п. Василь Гречинський, який приводив сина Віктора до Світлички.

В березні діти виконували дві пісні на Шевченківському святі, яке було організоване школою українознавства. Гучними оплесками присутні привітали їх виступ. В квітні зустрічали Великодні свята, розфарбовуючи писанки, бабку і бавилися різнокольоровими крашанками, які вони дістали в кошичку, вистеленим вишиваною серветкою. В травні вшанували День Матері. Відбувся маленький концерт, а потім діти вітали матерів квітами та висловлювали свою любов до них. Батьків також діти вітали, вручаючи їм доміно. Дев'ятого червня урочисто відбулося з піснями і віршами закінчення навчального року і четверо градуантів: Віктор Гречинський, Мелася Боднар, Анна Рекеда і Василь Ярух одержали свої свідоцтва й подарунки.

У вересні, на початку нового шкільного року Світличка вітала 17 дітей – 7 дівчаток і 10 хлопчиків. Однією з перших дітей, яку вписано до Світлички ще на один рік, була Теса

Слиж, яку вписала бабуня, організаційна референтка 83-го Відділу СУА п. Богданна Слиж та батько Теси Юрій. Багато дітей приводять до Світлички батьки, які прибули з України з малими дітьми або з дітьми, які вже народилися в Америці, щоб діти вивчали своє рідне, українське.

В жовтні діти зустрічали осінь, була костюмівка і співали “Ходить гарбуз...” та далі вивчали азбуку. В листопаді робили українські прапорці, мистецькі роботи, в яких використовували засушені різного виду листочки та розфарбовували символи Дня Подяки.

В грудні виступали з великим успіхом на святковому Різдвяному концерті школи українознавства, де спонтанно виступили Іван

Бовлі, Ніна Геврик і Люба Ференцевич. 22 грудня завітав до Світлички довгожданий Святий о. Миколай, якого супроводжували два ангели. Піснею “Ой, хто, хто Миколая любить...” діти привітали Св. о. Миколая та під час виступу показали свої знання, набуті впродовж шкільного півроку, а Св. о. Миколай із допомогою ангелів роздавав чемним дітям дарунки. Після того Св. Миколай разом з дітьми пішов у веселий танок.

До успіху Світлички причетні родичі, бо приводять дітей на заняття та допомагають в усіх справах, за що належить їм велике спасибі.

Мотря Мілянч,
опікун і скарбник Світлички.

The Gala Premiere of a Biography Documentary

LEV REJNAROWYCZ, STAR OF LVIV OPERA

THE MAN...THE ARTIST...THE PATRIOT...

On Saturday, November 10, 2012, the Ukrainian American community of North Port, Florida, was treated to a special premiere of a musical biography documentary, *Lev Rejnarowycz, Star of Lviv Opera*. The event, sponsored by UNWLA Branch 56 and the Ukrainian American Club of Southwest Florida, was held at St. Andrew's Ukrainian Religious and Cultural Center (*Oseredok*).

Ann Marie Susla, President of UNWLA Branch 56, and Daria Tomashosky, President of the Ukrainian American Club, welcomed the guests and introduced the mistress of ceremonies, Lidia Bilous. Lidia gave a brief overview of the

evening's events and introduced the three guest speakers: Orysia Nazar Zynycz, Christyna Bodnar Sheldon, and Dr. Wolodymyr Korol. All three speakers had been particularly touched by Lev and shared their experiences.

Orysia spoke of Lev the man. She told a story from her childhood when in 1944, as their families were escaping from the Soviets, Lev, after a particularly severe bombing, distracted the frightened children by leading them through the ruins on a “treasure hunt.” She recalled how this act of kindness enabled the young treasure hunters to forget about the horrors of war at least for a few hours.

From left:
Ann Marie Susla,
Lidia Bilous,
Alexsandr Harvey,
Maria Rejnarowycz,
Anya Rejnarowycz,
Natalia Harvey and
Daria Tomashosky.

Christyna spoke of Lev the artist. She had met Lev while attending Julliard Prep and soon came to admire him for his technical expertise. She was inspired by his clear diction and dramatic stage presence. However, Lev had the greatest emotional impact on her when, as a graduate student, she had an opportunity to perform alongside him in Lysenko's operetta *Nocturne*.

Dr. Wolodymyr Korol spoke of Lev the patriot. He had met Lev at the Lysenko Concert Hall in Lviv and was inspired by his patriotism. He recalled how during the war Lev was the star singer in a traveling musicians' group that toured DP camps, lifting the spirits of Ukrainian immigrants.

The highlight of the event, however, was the screening of a very professionally produced documentary of Lev's life.

The documentary began with a short narrative delivered by Anya, Lev's daughter and the main driving force behind the production of this film. She recalled that when she was young, her father would always ask her to sing with him, but she had other things to do. Regretting that she had never complied with his request, Anya engages in an emotional rendition of one of her father's favorite songs, "Hai shumlyat"—a duet so masterfully sung today by Anya, and many years ago by Lev.

The audience was mesmerized by Lev's beautiful baritone as they watched and listened to a narrative focused on Lev's life and his extensive musical accomplishments. They were captivated by the documentary that artistically interlaced Lev's recorded songs with pictures of his family and his performances. It was truly a celebration of Lev's life that brought back memories to all those who knew him as well to those who had witnessed his dramatic performances.

After the viewing, Lidia introduced Lev's wife Maria and daughter Anya, without whom this documentary would not have been possible. Both wife and daughter thanked the audience for their participation. Also in attendance were Lev's granddaughter Natalia and his great-grandson Alexander.

At the conclusion of this unique, enjoyable and successful gala event, guests had the opportunity to share their thoughts over hors d'oeuvres, pastries, wine and coffee.

For further information on Lev Rejnarycz or his biography documentary, please write to: Anya Lev Productions, P.O Box 100534, Cape Coral, FL 33901. Information is also available on the website: www.anyalevproductions.com.

Olya Retcka Stasiuk
Press Secretary

**Поправки до статті «ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ В ОКРУЗІ СУА НЬО ЙОРК»
(журнал «Наше життя» ч. 1, 2013, с. 5)**

В параграфі, де пресова референтка Округу Нью Йорк пише про виступ Почесної голови СУА Ірини Куровицької, автор статті допустила кілька неточностей.

1. Коли був створений Союз Українок Америки у 1925 р., то були близькі віносини між СУА і Національною Радою Жінок /США, але спочатку СУА став членом Генеральної Федерації Жіночих Клубів у 1948 р., а відтак у 1952 році СУА став членом Національної Ради Жінок/ США.

2. Коли говорила про Світову виставку в Чикаго 1933 р., то не сказала, що Архипенко був архітектором українського павільйону, лише, що його здобутки найновішої ери були виложені в павільйоні, а також літами витворена культура українського мистецтва.

3. Не було сказано, що Надія Шмігель, д-р Христина Дурбак та Ірина Куровицька репрезентують Україну в ООН. **Україна репрезентує себе сама.**

Мгр. Н. Шмігель, як член СУА входить до Світової Федерації Жіночих Організацій (СФУЖО), д-р Х. Дурбак є президенткою організації *World Information Transfer, Inc.*, а І. Куровицька є головним репрезентантом Міжнародної Ради Жінок вже понад 13 років.

Всі три організації мають консультативний статус в Економічній і Соціальній Раді в ООН як неурядові організації.

Від редакції: *Перепрошуємо паню Куровицьку за допущені неточності.*

Печаль і праця

Надсилаючи вірш Лесі Українки «Чого то часами, як сяду за діло...» в редакцію двотижневика «Зоря», Олена Пчілка в листі до журналу назвала свою доньку «щасливим автором», котрий через свої молоді літа ще не здобув літературної репутації. Справді, 1888 року, коли «Зоря» надрукувала цей вірш, Лесі Українці минуло лише сімнадцять років. Однак, замість безтурботності юного віку у вірші знаходимо вагання молодої поетки щодо вартості мистецтва у світі, сповненому неволі й страждань. Чи може література, яку поетка називає своїм «ділом», зарадити людській печалі? На наше щастя, молода Леся Українка знайшла для себе ствердну відповідь на це запитання — і не перестала писати до останніх днів свого життя.

«Чого то часами, як сяду за діло...»

Чого то часами, як сяду за діло
Або як вже працю кінчаю я сміло,
Не раз се на мене, мов хмара яка,
Спадає сумная задума тяжка?

Така то задума спиня мою руку,
Що людськую бачу кругом себе муку,
Недолю та сльози – і думка зрина:
Нащо тут здалася ся праця дрібна?..

Недолі й дотепніші люди не вбили,
Що ж з нею подіють слабі мої сили?
І кидаю працю, бере мене жаль –
Та друга вже думка розважить печаль:

Все ж, може, ся пісня якую людину
Розважить успіє хоч би на хвилину,
І щиро промовленим словом моїм
Збуджу огонь я у серці чийм.

А може, й пожиток який з того буде,
І з праці моєї скористають люде...
І знов мені зваги в душі прибуло,
І знов я за діло, підвівши чоло!

Леся Українка. *Зібрання творів у 12 тт.*
Київ: Наукова думка, 1975.

Work and Woe

When submitting Lesya Ukrainka's poem (translated below as “Moods”) for publication in the biweekly *Zoria (The Star)*, Olena Pchilka introduced her daughter to one of the journal's editors as “a happy author,” too young at the time to have an established literary reputation. Indeed, in 1888, when this poem appeared in *Zoria*, Lesya Ukrainka was only seventeen. Yet rather than exuding carefree youthfulness, the poem's lyrical persona agonizes over the value of art in a world filled with misery and suffering. Can writing, which she experiences as “work that seems right,” do anything to lessen the woes of life? Fortunately for all of her readers, the young Lesya Ukrainka answered this question in the affirmative—and did not stop writing until the very last days of her life.

--Olesia Wallo

MOODS

Why is it at times when I sit down to write,
Or else when I've finished some work that seems right,
There suddenly over my spirit will fall
A sad, heavy moodiness like a thick pall?

That mood which o'erwhelms me my hand then restrains;
Around me I see all humanity's pains,
Its tears and its miseries – straightway I think;
What use is this labor of mere pen and ink?

'Gainst evil much wiser minds cannot prevail,
Far less can my weakness and frailty avail;
I give up my task with a heart full of grief,
But then comes a second thought bringing relief.

Perhaps this my song for a moment or so
May aid in relieving some soul's bitter woe;
It may be, perchance, that because of my art,
The fire may rekindle in some unknown heart.

So, therefore, some value in my task may lurk,
And someone may profit because of my work –
Then courage snaps back with reviving recoil:
With uplifted brow, I return to my toil!

Translated by Percival Cundy

From Lesja Ukrajinka. *Spirit of Flame: A Collection of Works.*
Trans. Percival Cundy and Clarence A. Manning. Bookman, 1950.

Історія однієї фотографії

Ці юні дівчатка зі Стрия, що пішли вчитися до учительського семінара, щоб стати вчительками. Для них дорогу до школи, до науки, до праці в ім'я українського народу відкривала Наталія Кобринська. Вони не героїні. Але своєю працею несли те світло любові до України, яке родило ГЕРОЇВ. Одяг тих міських панночок засвідчує їх вибір.

Знімка зроблена в Стрию Львівської обл. 25 серпня 1922 року. Минуло лише два роки з часу, коли померла Н. Кобринська. Всі дівчата стали вчителями за винятком одної, яка стоїть крайня зліва. Це Гупаловська Евстахія (по чоловікові Мілянич), що виїхала до США. Її одна дочка Мотрея Мілянич. Як називається друга дочка, не можу пригадати. Але ви всі, напевно, її добре знаєте. Про подвижницьку працю пані Стахи Мілянич у справі видання трьох томів «Стрийщини» Ви, думаю, теж знаєте.

Знімка з родинного альбому моєї Мами. Вона сидить в першому ряді (друга зліва).

Веселих і щасливих свят.
Христос Рождається.

Таня Дармохвал.

* * *

Редакція журналу «Наше життя» зв'язалася з дочкою пані Евстахії Мілянич пані Мотрею Мілянич і попросила розповісти про громадську працю її матері. Ось її розповідь.

Моя Мамця, Евстахія Гупаловська-Мілянич закінчила приватний учительський семінар в Стрию у 1927 році. Вона була учасницею Першого з'їзду Союзу Українок, який відбувався у 1934 році у Станіславові.

По приїзді до Америки стала дуже активною в громадському житті української діаспори США. Зокрема, довгі роки була секретаркою Українського Народного Союзу, а також секретаркою Комітету Стрийщини. Від початку свого існування (1966 рік) Комітет включився до Комітету Регіональних Дослідів і Публікацій при НТШ в США. Постійно відбувалися з'їзди, зустрічі. Члени Комітету брали участь в різних подіях та в особистому житті своїх земляків. Видавався листок зв'язку «Квітучі Береги», щоб мати тісніший контакт з земляками Стрийщини. Земляцтво Стрийщини творило одну родину. Проводились збірки коштів до видавничого фонду. В результаті було видано історично-мемуарний збірник «Стрийщина» у трьох томах.

Мотрея Мілянич, членка 83-го Відділу СУА.

It has become tradition that year after year, during the month of February, Ukrainians around the world gather to commemorate the many heroines whose lives were dedicated to their homeland of Ukraine and who, in many cases, had laid down their lives for their country. This commemoration has been celebrated in the Diaspora since 1950, and in 1993 it began taking root in Ukraine. Although most of these heroic women will forever remain nameless, history records the lives of some.

One of the first recorded heroines of Ukraine was Princess Olha. This strong and spirited ruler sacrificed her life to unite, govern, and christen the Ukrainian nation during the 10th century. She lit the flame of Christianity in Ukraine and this flame has not been extinguished until this very day. Through centuries, we encounter many other women of integrity and principle. For instance, in the years of 1917-1920, when it was unheard of to have women soldiers in armies, many have been documented fighting for the freedom of Ukraine in the ranks of the Ukrainian Sich Riflemen (*Sichovi Striltsi*). The first female officer of Sich Riflemen II was Olena Stepanivna. She loved science and books, was committed and firm in her faith, and 33 young women followed her lead and gathered into an auxiliary subunit. On December 7, 2012, the 120th birthday of Olena Stepanivna, a fundraiser was initiated to erect a monument in Ivano-Frankivsk in memory of the "officer with feminine charms."

The most fascinating pages in the history of Ukrainian women heroines can be found during the period of the Second World War and the national liberation struggle by the Organization of Ukrainian Nationalists (OUN) and the Ukrainian Insurgent Army (UPA). During these difficult times in Ukraine's history, women bravely stood beside the men against the enemies of their homeland. The sacrifices they consciously chose to make continue to be an inspiration. Throughout different years, the month of February brought an end to the earthly lives of Ukrainian patriots Olha Basarab, Olena Teliha, Natalia Vinnik, Darius Hnatkivska-Lebed, Helena Antoniva, Maria Lavrova, Natalia Shukhevych,

and Halya Zayachkivska. We bow our heads to all the women who heroically fought for freedom and dignity, for the Ukrainian name, the Ukrainian spirit, and died for a free and independent Ukraine. May their memory live on forever!

We must also mention that Lesya Ukrainka, one of the most talented daughters of Ukraine, was born in the same month of February. Her poems and plays are associated with her strong belief in her country's freedom and independence. How fitting that we celebrate her life in the month of the Ukrainian heroine.

February 21, 2013, is the International Mother Language Day, established by the UN's Educational, Scientific, and Cultural Organization (UNESCO). On this day, UN agencies participate in events that promote linguistic and cultural diversity, but they also encourage people to *maintain their knowledge of their mother language*, and governments and non-governmental organizations may use this day to announce policies to encourage language learning and support.

How ironic that during this time, we read about the conflict surrounding language in the Ukrainian Saturday school in Alcorcon, an outskirts of the city of Madrid, Spain. (Please see the Catholic publication *CREDO*, 12/27/12, for details.) The School's director singlehandedly decided to initiate Russian classes in this Ukrainian Saturday school, which is mostly attended by the newest wave of immigrants. The teachers protested, but their position in this matter was quickly dismissed. A protest was organized, and within a quarter of an hour, over two hundred signatures were gathered in defense of the native language in Ukrainian schools. The diaspora in Spain is appealing to the *Verkhovna Rada* of Ukraine as well as to the Ukrainian international community for help in combating the Russification of Ukrainian Saturday schools.

In his e-mail, Paul Sadokha, Chairman of the Union of Ukrainians in Portugal, addresses the historical importance of Ukrainian churches and organized schools outside of Ukraine, stating that these had created the strong global institution of the Ukrainian diaspora! He also points out that this same diaspora has made an important contribution to the development of Ukrainian statehood. The newest wave of immigrants, whether in Spain or Portugal or elsewhere, must follow suit, Mr. Sadokha argues, and ensure the integrity of Ukrainian Saturday schools. Is the conflict in the Ukrainian Saturday school in Spain yet another manifestation of the pro-Russian movement in Ukraine creeping across its borders? We will be following further developments.

In the meantime, on January 16th, the Minister for Education, Science, Youth and Sports of Ukraine, Dmitriy Tabachnik, announced a nationwide student competition of the Russian language, “Lukomorye,” for students of the second through eleventh grades. The official competition document is posted on the website of the *Verkhovna Rada*. The document states that the “contest will be held to promote language skills among students, enhance and maintain the Russian language in schools, increase the knowledge of the Russian language, develop research abilities of students, and to support and improve the effectiveness of teachers of the Russian language.” So much for non-governmental organizations (Ukrainian Saturday schools) and governments (Ukraine itself) celebrating the International Mother Language Day!

Dr. Andrew Sorokowski, a lawyer and historian who currently conducts research at the U.S. Department of Justice in Washington, DC, published a thought-provoking article about the Women’s Studies Lectureship at the Ukrainian Catholic University in *The Ukrainian Weekly*, dated January 6th, 2013. To quote Dr. Sorokowski, “...there is more to women’s studies than feminism. It is by nature interdisciplinary, integrating history, politics, sociology, economics, culture,

philosophy, theology, and much more. Why is it important for this field to be represented at UCU? (...) the other universities that Ukrainians attend, like the Central European University, have long offered women’s or gender studies. (...) Women’s studies will enable UCU to enter the scholarly discussion of women’s and gender issues (...) [and] eventually to propose an alternative, Christian vision of a society where women have their just and proper role.” In his article, Dr. Sorokowski refers to the UNWLA endowment funding and sponsorship of the Lectureship and quotes the central goal we articulated for this project: “[the] overall and vital objective is to help women achieve a higher level of equality, respect and influence by enhancing their important role in the social, economic, educational and political settings.” Thank you for your scholarly approach and your support of the UNWLA Women’s Studies Lectureship at UCU, Dr. Sorokowski! As an update, the spring semester of the Lectureship will be taught by Dr. Martha Bohachevsky-Chomiak and will focus on the historical research of Dr. Bohachevsky-Chomiak’s *Duma Ukrainy – zhinocho rodu*. We thank Dr. Chomiak for her integral participation in the Lectureship as we move forward with this important project.

 UNWLA ENDOWMENT FUND for

WOMEN’S/GENDER STUDIES

 ТРИВАЛИЙ ФОНД СУА

ЖІНОЧИХ/ГЕНДЕРНИХ СТУДІЙ

З нагоди шістдесятої річниці подружнього життя Марії і Мирона Наваринських

200 дол.	д-р. Марія Дицьо
по 100 дол.	Лідія Козак, Володимир і Неоніля Лехман, Євген і Лідія Михалович, д-р Михайло і Ляня Яримович
60 дол.	Атанас і Катерина Кобрин
по 50 дол.	Михайло і Лідія Белендюк, Іванна Головата, Надія іванчук, д-р Володимир і Галина Король, Раїса Кохно, Адріян і Хригина Стецик, Іванна Мартинець, д-р Володимир Мотика, Ольга Пастернак, д-р Йоанна Ратич, Ярослав і Уляна Стадник, Роман і Орися Свистун, о. Іван і Анастасія Фатенко, Зоя Филипович, Зенон і Лариса Шпон, Михайло і Оксана Тарапацькі, Марія Волинець, Богданна Фридер
30 дол.	
100 дол.	— Марія Дубас
— Оксана Кузишин

Збірку перевела Надія Іванчук.

Our sincere thanks to our contributors. Жертводавцям щиро дякуємо!

TO CONTRIBUTE TO THIS EFFORT, PLEASE MAKE YOUR CHECK PAYABLE TO
 "UNWLA" with the notation reading "UNWLA Endowment Fund at UCU"
 AND MAIL DIRECTLY TO UNWLA HEADQUARTERS 203 SECOND AVE, NY, NY 10003

МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ДІЯСПОРОЮ

Інтерв'ю з Іриною Ключковською, директором Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою

Пані Ірино, знаю, що нещодавно виповнилося 20 років від заснування Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою, який існує при Національному університеті «Львівська політехніка» і який Ви очолюєте. Чи не могли б Ви розповісти нашим читачам про історію цього інституту?

Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою (МІОК) — майже ровесник Української держави. Ці 20 років були часом встановлення, напружених пошуків, які й визначили основні напрями діяльності МІОКу. Інститут був заснований з ініціативи Ірини Калинець — видатного громадського діяча, письменниці, народного депутата Верховної Ради України першого демократичного скликання. Ще тоді, на світанку нової української державності, своєю ідеєю заснувати такий інститут пані Калинець засвідчила глибоке державне мислення, усвідомлюючи і переконуючи колег у тому, що співпраця Держави України з українською діаспорою є вкрай необхідною. Адже з тих часів і до сьогодні, на жаль, в Україні панує певний стереотип про українську діаспору як про заможних людей, які час від часу приїжджають в Україну і матеріально допомагають родичам. Пересічний українець нічого не може сказати про діяльність громад за кордоном, практично нічого не знає про роботу своїх співвітчизників для України. Коли ми провели опитування на цю тему серед львів'ян, то були здивовані, що цей стереотип залишився навіть в Галичині, незважаючи на те, що саме з цього регіону багато людей виїхало та й продовжує виїжджати. Тому одним із завдань нашого інституту є відкрити для українця в Україні світове українство.

Я очолюю МІОК з 2004 року, але фактично роботу я розпочала після Помаранчевої революції. Несподівано для себе ми з колегами одразу опинилися перед серйозними викликами. Перший виклик полягає в тому, що нам впродовж цих років доводиться постійно переконувати державні органи у необхідності співпраці зі світовим українством — так як це роблять країни, що мають потужні діаспори, такі, як Російська Федерація, Поль-

Ірина Ключковська

ща, Вірменія, Китай та ін. У цих державах підтримка своїх співвітчизників за кордоном — це важливий стратегічний напрям зовнішньої політики, у розвиток якого здійснюються величезні фінансові вливання. У зв'язку з такою недалекоюглядністю нам доводиться переконувати всіх і вся в доцільності функціонування таких структур, як наш Інститут, що забирає багато зусиль і часу. А другий виклик, ще більш несподіваний для нас — це те, що українці у світі зазнали великого розчарування, незадоволення сучасним розвитком Української держави і багато в чому цілком оправдано втратили до нас довіру, а значить до таких державних структур, як наша. Тому велика частка наших зусиль є спрямована на те, аби здобути цей авторитет серед світового українства. Думаю, що нам таки вдалося подолати цю проблему, про що свідчить наша співпраця з провідними організаціями української діаспори — такими, як Світовий Конгрес Українців (СКУ), Європейський Конгрес Українців, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) — а також з сотнями українських громад в різних країнах світу. МІОК мав велику честь допомагати і СКУ, і СФУЖО проводити свої Річні наради саме тут, у Львівській політехніці. Хочу сказати, що нам усім неймовірно пощастило бути у структурі цього університету, який має незаперечний авторитет не лише в Україні, але й далеко за її межами. А ректор Львівської політехніки,

професор Юрій Бобало — це високоосвічена інтелігентна людина, професіонал високого класу, який вибудовує стратегію розвитку цієї вищої школи на міцних гуманістичних засадах. До слова, цьогогоріч будемо приймати у серпні Десятий ювілейний Конгрес СКУ та річні наради СФУЖО. Це для нас дуже почесно.

Якою є структура та основні проекти МІОКУ?

З самого початку ми собі сказали, що наша діяльність — це відповідь на запит, на потребу, що мусимо реагувати на ті реальні проблеми, які постають перед нами. У цьому нам дуже допомагають Міжнародні конгреси, які ми проводимо кожні два роки і загальною темою яких є «Діаспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті». До речі, саме на цих конгресах МІОК ініціював проведення перших Парламентських слухань з питань світового українства. На наші конгреси приїжджають і науковці, які вивчають теоретичні аспекти української діаспори, і люди, які безпосередньо працюють в українських громадах, тобто теорія і практика ідуть разом. Власне, саме ці конгреси показали нам цілий комплекс проблем, над якими треба працювати. І тут роботи — непочатий край. Саме ця проблематика не лише визначила основні напрями, які ми собі обрали для роботи, але й окреслила наші пріоритети. Ми працюємо в основному з тими, кому найважче — українцями Східної діаспори, українцями Росії та новітньою еміграцією.

Перший важливий напрям — це проєкт «Крок до України», а саме проведення літніх шкіл та створення навчально-методичного забезпечення з української мови, допомога освітнім закладам. Нам вдалося зорганізувати відділ україністики та освіти, в якому працює команда молодих, надзвичайно талановитих людей. Вони фактично створили перші в Україні підручники з української мови як іноземної, базуючись на загальноєвропейських рекомендаціях щодо вивчення іноземних мов. Про потребу саме таких підручників нам говорили учасники наших конгресів. Перший наш підручник профінансував Благодійний фонд Бог-

дана Гаврилишина «Фондаціон Відродження». Зараз триває робота над другим і третім підручниками з нашої серії. Окрім цього, відділ україністики займається і організацією курсів з української мови, і щорічними конференціями «Українська мова у світі».

Другий наш напрям — це робота над проблемами новітньої трудової еміграції. Наш інститут одним з перших звернув увагу на це коло проблем, серед яких — закорінений негативний образ трудового мігранта, який сформувався у нас серед людей, а також труднощі, з якими зіштовхуються діти трудових емігрантів — діти батьків, які виїхали за кордон на заробітки. Це нове явище в українському суспільстві, і наш інститут започаткував для них окремий проєкт під назвою «Діти емігрантів про себе».

Ще один наш проєкт, який нам підказало саме життя — це «Відкриємо для України українську діаспору». Я вже згадувала опитування, яке ми проводили і яке засвідчило, що люди дуже мало знають про діяльність українських громад за кордоном та про їхні здобутки. І тому ми проводимо різноманітні презентаційні заходи, які мають на меті ознайомити українців з досягненнями світового українства. Таку мету має, наприклад, наш новий великий проєкт «Едвард Козак мандрує Україною», в рамках якого виставки цього талановитого українського мистця відбудуться на Львівщині, а також, дасть Бог, на Сході України.

Минулого року «Наше життя» надрукувало скорочений англійський варіант Вашого дослідження про становище селянок в сучасній Україні. Чи жіноча проблематика належить до Ваших основних наукових інтересів?

Це дослідження не належить до основних напрямів моєї наукової діяльності. Я за фахом педагог, і моє дисертаційне дослідження було присвячено проблемам підручничотворення. Можливо, це стало поштовхом до розвитку саме цього напрямку в роботі нашого інституту. Але жіноча тематика ніколи не була мені чужою, бо належить до традицій моєї родини. Моя бабця колись була в Союзі України, а моя мама брала участь у відродженні

Ми працюємо в основному з тими, кому найважче — українцями Східної діаспори, українцями Росії та новітньою еміграцією.

Союзу Українок після здобуття Україною незалежності. Робота з відродження цієї жіночої організації в Україні фактично відбувалася на моїх очах. Я спостерігала за тим, як і пані Надя Харчук, і наша сусідка по будинку, і моя мама, і пані Агента Пашко, яка була великим другом нашої родини, відбудовували Союз Українок у всіх куточках України. Так що я не була в жіночій проблематиці, але жіноча проблематика завжди була зі мною. І тому, коли мені запропонували підготувати таку тему, я не відмовилася. А коли я занурилася в цей абсолютно невивчений матеріал про становище упродовженій української селянки, я зрозуміла, наскільки важливо зробити це дослідження — принаймні для того, щоб привернути увагу до цієї теми в Україні.

Жіноча проблематика є дуже важливою. З нею пов'язаний цілий комплекс питань, які торкаються справді больових точок в Україні. Це робота з сиротами, з соціальними сиротами, як-от діти емігрантів, з людьми похилого віку. Ці проблеми знаходяться на абсолютному маргінесі нашого суспільства. Зрозуміло, що наш маленький інститут чи якась окрема громада в якійсь одній країні не може зробити багато, але разом ми можемо зробити багато.

Чи бачите Ви перспективи співпраці між МІОКом та Союзом Українок Америки?

Я особисто знайома з Головою СУА, пані Маріянною Заяць. Нещодавно я мала велику честь бути учасницею X Конгресу СФУЖО, де ми з пані Маріянною зустрічалися. Вона також приїжджала до Львова, брала участь в наших конференціях і в річних нарадах СФУЖО. Вважаю, що пані Маріянна належить до тих українських жінок сучасної генерації, які тонко відчувають зміни, що відбуваються в нашому глобалізованому світі, а Україна є частиною цього світу. Напрями діяльності, які обирає пані Маріянна — дуже потрібні й сучасні. А це важливо, бо українська жінка повинна йти в ногу з часом і мислити новими категоріями. Без сумніву, вона повинна спиратися на традиції, бо без традицій ми — перекотиполе, і ми мусимо проростати з нашого глибокого українського коріння, але крона, що зверху, повинна бути молодію, сучасною. Це означає, що потрібно чітко реагувати на нову проблематику. Мені здається, що саме так і робить пані Маріянна. Ті проекти, які вона започаткувала і реалізовує, зокрема у Львові — як-от Лекторій з жіночих

студій в Католицькому університеті — є тому свідченням. Я мрію і сподіваюся, що ми з Маріянною Заяць та громадою українського жіноцтва, яку вона очолює, зможемо реалізувати цікаві й потрібні спільні проекти.

Хочу скористатися нагодою і через ваш журнал запросити пані Маріянну Заяць — в її наступний приїзд до Львова — зробити презентацію про діяльність СУА в нашому інституті, а також взяти участь у прес-конференції. Для нас це дуже важливо.

Ви згадали про свою участь у X Конгресі СФУЖО, що відбувався восени минулого року в Канаді. Якими були Ваші враження від цього Конгресу?

Я тут усім розповідала, що, по-перше, в організаційному плані робота була проведена бездоганно. СФУЖО мала прекрасного провідника — пані Марію Шкамбару. Ми з нею заізналися, і я вважаю, що це було велике щастя в моєму житті познайомитися з цією жінкою — гарною, розумною, прекрасним організатором, яка талановито керувала роботою Світової Федерації. Великою честю для мене було познайомитися і з пані Надією Шмігель, яка представляє українські жіночі організації в ООН і з пані Іреною Паттен, яка гостила мене під час мого перебування у Канаді. Це чудово, що саме такі жінки — інтелектуалки та цікаві особистості — представляють Україну на міжнародному рівні. Новообрана Голова СФУЖО, пані Орися Сушко, цього року проводитиме річні наради Світової Федерації у нас, в МІОКу, тож, гадаю, що наша співпраця буде продовжуватися.

Коли ви візьмете програмку X Конгресу СФУЖО і подивитеся на тематику засідань, то відразу видно, що це сучасний підхід до актуальних проблем. І це дуже тішить. На мою думку, дуже важливо, щоб жіночі організації мали молоде крило, бо лише тоді, коли є молоді сили, організація має майбутнє. І я вірю, що молода українська жінка прийде і буде працювати на українську справу і продовжуватиме ту традицію, яка була закладена понад сто років тому. Тож мої враження щонайкращі, і я можу лише побажати, щоб той високий рівень, який я мала нагоду спостерігати, був таким і в майбутньому — бо це престиж не тільки українських жіночих організацій, але й України.

Щиро дякую за розмову, пані Ірино!

Розмовляла Олеся Валло.

BETWEEN UKRAINE AND THE DIASPORA:

An Interview with Iryna Klyuchkovska, Director of the International Institute of Education, Culture, and Liaisons with the Diaspora

Pani Iryno, the International Institute of Education, Culture, and Liaisons with the Diaspora at the National Polytechnic University in L'viv has recently celebrated its 20th anniversary. As the Institute's Director, could you briefly describe its history to our readers?

The International Institute of Education, Culture, and Liaisons with the Diaspora is almost the same age as the independent Ukrainian State. The Institute was founded by Iryna Kalynets—a noted public intellectual, writer, and member of the first democratic Ukrainian parliament. In the early years of Ukraine's renewed independence, the insistence of Ms. Kalynets that cooperation between the Ukrainian State and the diaspora was very important revealed her long-term thinking and deep understanding of state matters. Unfortunately, to this day many Ukrainians think of the diaspora as wealthy individuals who occasionally come to visit and help their relatives financially. The average Ukrainian knows almost nothing about the activities of Ukrainian communities abroad. When we polled the residents of L'viv on this issue, we were astonished to discover that this stereotype persists even in Halychyna—despite the fact that many people have immigrated and continue to immigrate from this region. That is why one of the Institute's objectives is to make the Ukrainian diaspora around the world known to Ukraine.

I became Director of the Institute in 2004, but the work for me began in earnest after the Orange Revolution. Unexpectedly, my colleagues and I found ourselves faced with serious challenges. First of all, for years we have had to continually present the argument to the state authorities that cooperation with Ukrainians around the world is necessary. Countries with large diasporas such as the Russian Federation, Poland, Armenia, and China have made the support of their compatriots abroad a vital part of their foreign policy and invest financially into the development of this relationship. By contrast, we must spend much of our time and effort simply justifying the importance of our Institute to various state agencies. Our second challenge, which was even less expected, stems from the fact that Ukrainians abroad have become disappointed with the course of the Ukrainian state development and lost their

trust towards us. Therefore, we directed a lot of our efforts at the goal of regaining this trust among the Ukrainian diaspora. By and large, I think we have managed to overcome this problem, and our cooperation with the diaspora's leading organizations, such as the Ukrainian World Congress (UWC), the European Congress of Ukrainians, and the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO), is powerful testimony to this fact. We have had the honor of assisting both the UWC and the WFUWO in the organization of their annual meetings, held here, at the L'viv Polytechnic University. In the summer, we will also host the 10th UWC Congress and the WFUWO Annual Meeting.

What is the Institute's structure and its main projects?

From the very beginning, we wanted our projects to respond to real, existing needs. Our bi-annual International Congress, the general theme of which is "Diaspora as an Establishing Factor of the Ukrainian State in the International Community," has helped us tremendously in determining these needs. Both scholars and people who work in the Ukrainian communities abroad come to this Congress, and it is with their help that we learned about a large spectrum of problems that need our attention and were able to set our priorities. We work predominantly with those who find themselves in greatest difficulty—Ukrainians of the Eastern diaspora, including Russia, and the most recent emigrants.

The first area of our work—the project "A Step towards Ukraine"—deals with the organization of summer schools, design of educational materials in the Ukrainian language, and providing assistance to educational institutions. A team of young and talented people from the Institute's Ukrainian Studies and Education Department developed textbooks of Ukrainian as a foreign language, based on the European guidelines for foreign language instruction. We learned about the need for such textbooks from the participants of our Congress. The Ukrainian Studies Department also sets up courses of Ukrainian and organizes the annual conference "The Ukrainian Language in the World."

The second area is our work on the problems of recent labor migration, such as the nega-

tive image of the contemporary Ukrainian labor migrant or the difficulties faced by the children of those parents who left to work abroad. For them, we have a separate project, "Emigrants' children tell their stories."

To promote the knowledge of the Ukrainian diaspora in Ukraine, we organize a variety of presentations and educational events. Among these is our large project, "Edward Kozak Travels through Ukraine," which will take the exhibition of Edward Kozak's art to various towns in the L'viv region and, God willing, to Eastern Ukraine.

Last year *Our Life* published the abridged English version of your study on Ukraine's rural women (April 2012 –OW). Are women's studies among your main research interests?

My main research interests lie in the area of pedagogy: I wrote my dissertation on textbook development. But women's studies were never something alien to me. My grandmother was a member of the Union of Ukrainian Women in Ukraine, and my mother helped reinstate this women's organization in Ukraine in the early 1990s. I observed how Nadia Kharchuk, my mother, Atena Pashko, who was a great friend of our family, and others worked to rebuild this organization in all the corners of Ukraine. So women's issues were always somewhere near.

That is why I was happy to take on the ignored topic of Ukraine's rural women, and when I began researching their lives and circumstances, I realized how important it is to do this study—at least in order to attract the attention of others in Ukraine to these women's problems.

Do you see future possibilities for cooperation between the Institute and the UNWLA?

I have met the UNWLA President, Marianna Zajac, both in L'viv and at the 10th WFUWO Congress, in which I had the honor of participating. I think Ms. Zajac belongs to the contemporary generation of Ukrainian women who are very good at perceiving the changes happening in our globalized world, and Ukraine is part of this world. The projects initiated by Ms. Zajac are vital and very contemporary, which is important because Ukrainian women must be in step with the times.

Of course, we should be rooted in our traditions, without which we lose our identity, but we should also recognize and react to new problems, and I think Ms. Zajac does just that. This is evident from the projects she initiated, such as the Women's Studies Lectureship at the Ukrainian Catholic University in L'viv. So I hope that our Institute and the women's organization led by Marianna Zajac will cooperate on interesting and much needed future projects.

I'd like to use this opportunity to invite Ms. Zajac—on her future visit to L'viv—to give a presentation of the UNWLA's projects at the Institute and participate in a press conference.

You mentioned participating in the 10th WFUWO Congress, which took place in the fall of 2012 in Canada. What were your impressions?

I told everyone back home that I thought the organization of the Congress was absolutely flawless. The WFUWO had a wonderful leader in Maria Shkambara, and it has been a great privilege for me to know this intelligent and gifted woman with outstanding leadership qualities. It was also my great honor to meet Nadia Shmigel', who represents Ukrainian women at the United Nations, and Irena Patten, my gracious host during my stay in Canada. It is great that such women—intellectuals and interesting personalities—represent Ukraine in the international community. The

newly elected WFUWO President, Orysia Sushko, will hold the WFUWO Annual Meeting at our Institute this year, so I think that our cooperation will continue.

If you take a look at the program of the 10th WFUWO Congress, you will see that it reflects the contemporary approach of the Federation to the pressing problems of our day. And that is very encouraging. I also think it is important for women's organizations to include the younger generation, and I am confident that young Ukrainian women will join these organizations and work for the Ukrainian cause, continuing the tradition that is more than one hundred years old. So I have the best of impressions from the Congress, and I would like to wish the Federation every success in upholding its high standards in the future.

Interview by Olesia Wallo

We should be rooted in our traditions, without which we lose our identity, but we should also recognize and react to new problems...

As this issue goes to print, the UNWLA is finalizing its preparations for a presentation of the English translation of Juliana Starosolska's exile memoir, first published in the late 1960s. Juliana Starosolska, honorary member of the UNWLA and long-time editor of *Our Life* (1972-1990), passed away in December of 2011, three months short of her 100th birthday. *Woman in Exile: My Life in Kazakhstan* was translated by Marie Chmielewsky Ulanowicz and published by iUniverse in 2011. The book presentation will take place on February 1, 2013, at the Ukrainian Museum in New York, with participation of the translator Ms. Ulanowicz. For those of our readers who are not able to attend this event, we include a chapter from Juliana Starosolska's book.

Juliana Starosolska

Chapter 13: God's Christmas Tree

(Dedicated to Oliusia Terletska-Smal)

Christmas, our first in these steppes of Kazakhstan, was approaching. Winter was raging. It was, perhaps, the fiercest of all the winters that we spent there. But maybe it only seemed that way to me; it was our first in this land and we were unaccustomed to its deep freezes and its snows.

The snow was so heavy that, for months in some places, you could touch the tops of telegraph poles by standing on top of a snow-drift. Sometimes a house would be so covered with snow that a tunnel needed to be dug to the entrance. Our neighbors, in order to enter or leave their house, had to open up a part of the roof to their adjoining stable and then use a ladder to climb down from the roof.

The roads too, were covered with drifts. Trucks had a very hard time making their way through, and then only in the wake of a snow-plow. After a while, even that became impossible. Finally, it fell to the sturdy and patient oxen, pulling convoys of sleds, to deliver the mail that had arrived at the distant railroad station. Even so, the trip took between a week to ten days so that the eagerly awaited letters from Lviv arrived very rarely and very intermittently.

Packages had stopped coming altogether; they were probably being stored in warehouses along the way, awaiting more auspicious weather and cleared roads. These parcels had been enormously helpful to us. Now we had to make do with whatever we still had on hand—whatever we had managed to save from the preceding fall. Whoever did not have access to such provisions went hungry. Some people didn't survive the winter.

In the midst of this struggle for life, for food, for warmth another struggle was also being waged—against hopelessness and despair. Consequently it became unthinkable for us not to cele-

brate Christmas, to ignore the birth of the Son of God.

So how were we to prepare *Sviat-Vechir*, the solemn Holy Christmas Eve Supper? Well, perhaps not with the traditional twelve meatless dishes, but not in total hunger either. There were beets for the *borscht* and there was wheat for the ritual *kutia* (albeit without the honey). Someone had managed to get some frozen fish and kept it in our unheated room (a natural refrigerator) to preserve it for the holiday meal. Someone else had saved a few crystals of saccharine to sweeten the meal for a better future.

But what about a Christmas tree? In the barren steppe where we lived it was rare enough to find a poplar or a willow—and even these had been planted and cultivated by human hands. In our village there was only one solitary tree and it grew beside the only freshwater well. So could we even begin to think about a fir tree? Nevertheless, there were those who refused to give up. Would you believe that a desiccated wormwood shrub—growing naturally tall and sturdy in these parts—might be preserved and serve as a sadly deformed Christmas tree? Human ingenuity and imagination knew no bounds. Long before Christmas, during every spare moment, we began making Christmas tree ornaments using packing materials from parcels that had been sent to us, from newspapers and from old textbooks. Objectively speaking these ornaments probably were not very pretty—yet consider how much imagination, deeply felt longing and love went into their making!

We received a miniature Christmas tree constructed from two hard book covers; it had been given to us by two elderly women who were no longer capable of hard manual labor. Their patient hands had drawn boughs, cut them out, and cleverly glued them together to create a

three-dimensional tree. Then they painted it green using paint salvaged from an old parcel. Painted dried peas, made to look like Christmas balls, were suspended by bits of thread. Attached to the tips of the "boughs" were tiny little twigs that represented candles. The only things that the tree lacked were size and the characteristic scent of fir.

More than anything else, we needed news from home—from our dear family and friends. Every day I would hurry home from work, plowing my way through the deep snow, with only one thought on my mind: would there be any mail? If so, Mother would put the letter (or the package, if there was one) in a visible location so that it could delight me as soon as I entered the room. If there was a parcel, mother would first satisfy her own curiosity by untying the strings and removing the top wrapping material, but then she would put everything back exactly as the senders' hands had packed it. She wanted us to experience the same joy in unpacking it as she had.

Of course, since the heavy winter snowfalls all such delights came to a halt. Instead, my own experience of daily hope and disappointment was not unlike that of the Ukrainian poet Shevchenko who, during his exile, wrote, "And again, I have no mail from Ukraine."

On January 1, New Years Day, it began to snow once more—a windless snowstorm. Huge quiet flakes thickly blanketed the layers of snow previously tamped down. It made walking to work even harder as I had to make a new path in the new snow that reached over my knees. The next day the snow finally stopped. The moon was almost full and I, having to work late, could make my way home by the light of the moon that night. Everything glistened in the silvery crystalline moonlit snow.

On Christmas Eve I managed to leave work a little earlier, happy that I could make it home before it was too late. The moon had not risen yet. The sky had taken on a dark blue, almost purple hue, but where the sun had just set, a bright golden streak lit up the horizon. By the time I neared home, the first evening star had appeared. In spite of myself, I stopped, and gazing at it, thought of all those people back home who also were looking for the first star—although, perhaps, in a different constellation. The star was wondrously bright and it twinkled in the frosty sky. It seemed to me that with each step that I took, it moved with me; it was leading me home. A sense of the grandeur and infinity of the heavens fused with a sudden awareness of the distance that separated us from our real home. Over-

whelmed by yearning and sorrow, I knocked on the door, and shaking off the snow from my *valyanky* I entered with the traditional Christmas greeting: "Khrystos Rozhdayetsia!"—"Christ is Born!"

Immediately I was struck by unusual warmth. Obviously, tonight we were heating our home with more than our usual ration of fuel. The room seemed festively ornate. The tiny cardboard Christmas tree cast a realistically long shadow on the rime-covered walls. And it wasn't just this shadow that touched me—there was a scent of fir in the air. It was then that I saw the letters and the package. They were laid out on the festively spread white tablecloth. Without even removing my coat, and under the smiling gaze of my mother, I leapt for the package. There on the very top, wrapped in thin tissue paper was a piece of *Prospora*¹ and, next to it, a sprig of fir. Oliusia, my dearest and truest friend in the whole world, had sent us this package. It was a heart-wrapped, not a hand-wrapped package, as my father once wrote from his prison camp.

Such wonderful things it contained! Every single item was skillfully wrapped and carefully marked to let us know whose gift it was. Even in this, Oliusia's personality shone through. She was the one who mailed the parcel but if something in the package was a gift from someone else as well, she made a note of it so that all the gratitude would not be directed to her alone. We knew how difficult it was to send such a parcel. Often it was necessary to travel quite a distance to a town where packages being sent to Kazakhstan were accepted for delivery. Among the contents, to be shared commonly by all, there was also special medication for Mother. Seeing the handwriting on the little box, I recognized it as Oliusia's. She was a pharmacist and she had prepared the medication herself.

And so, the distance between us that had so overwhelmed me earlier with its immensity somehow suddenly shrank. And although I have no rational explanation for it, I know that it had to be Oliusia's goodness that cleared the way for those sturdy and patient oxen so that they could deliver this package on this very night.

The sprig of fir that Oliusia's good hands had placed in the box, filled the room with an aroma of Christmas and of our native home. It brought to life the cardboard Christmas tree and it cast a shadow of God's own tree onto the cold

¹ Prospora – the previously blessed bread consumed at the beginning of the Christmas Eve supper. (Translator's note)

walls of our house. And when we sang our ancient carol, "Boh Predvichniy"—"Eternal God"—our decidedly non-concert-caliber voices knocked down the walls of our house, broke out of the embrace of this tiny, God-forsaken Siberian village and flew thousands of kilometers westward. I saw our dear, dear family and friends standing around

us—my father's slender figure and my Oliusia's voice caroling along with us.

From: Juliana Starosolska. Woman in Exile: My Life in Kazakhstan. Trans. Marie Chmielewsky Ulanowicz. Bloomington: iUniverse, 2011. Pp. 68-72. (Printed with permission.)

IN MEMORY OF LUBOMYR ZAPAR

Lubomyr Zapar was born in the village of Krywen'ke, Ukraine, in 1940. He was the son of Daria Zapar Baron (a UNWLA member for over 20 years) and the late Iwan Zapar. World events would fatefully bring Lubomyr and his family to the United States and eventually to Virginia, where he made his home. For many years, Lubomyr Zapar worked as an administrator in the Chesterfield County Public School System and was a devoted family man and an active member of his community. He was also a master woodworker and craftsman who left his legacy across numerous homes, churches and businesses through his company, Heirloom Furniture.

In 2010, Lubomyr traveled across Ukraine and visited Krywen'ke, where he became re-acquainted with his relatives. This was his first trip back to his birthplace since leaving in 1944. Upon returning, Lubomyr wrote an extensive account of his family's history, completing it only two months before his passing. His family plan to publish his manuscript, "Our Bonus Lives: A Zapar Family History," in the spring of 2013.

Lubomyr Zapar passed away on December 17, 2012. In accordance with his wishes, his gravestone bears an inscription of his birthplace and an etching of a *Tryzub*.

The poem "Too Soon," featured below, was written by Lubomyr Zapar on the occasion of his first wife's passing and translated into Ukrainian by Dr. Halyna Hryn of the Harvard Ukrainian Research Institute. The poem was submitted to *Our Life* by Lubomyr Zapar's nephew and godson, Dr. James Clem of Harvard University, who read the English and the Ukrainian versions of "Too Soon" at the recently held memorial service for his uncle. We are pleased to publish the poem as a tribute to a talented man who treasured life and his Ukrainian heritage.

Olesia Wallo

Lubomyr Zapar

TOO SOON

Too soon the baby walks
Then runs an anxious race against the clock
To catch the golden rays of light
That life has promised to bestow.
A pledge declared to everyone who lives
Who cares and tries and loves and gives.
But clouds drift into beams of light
Then night obscures the warm and golden strands
And ends the swiftest, surest race
Too soon...much, much too soon!

Любомир Цапар

ЗАРАНО

Зарано дитина стає на ноги
І починає тривожні перегони з часом
Щоб зловити золоті промені світла
Що їх обіцяє життя.
Запурука дана всім живим,
Хто дбає, старається, любить, дарує.
Та хмари напливають на світле проміння
І ніч покриває теплі золоті пасма,
І покладає край найшвидшим, найпевнішим
перегонам
Зарано ... далеко, далеко зарано.

Переклад Галини Гринь

Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Стипендійна Акція Союзу Українок Америки

ПОЖЕРТВИ ЗА ГРУДЕНЬ 2012

3,000 дол. – Margaret Kiec (65)
1,500 дол. – Михайло і Люба Костриби (98)
1,060 дол. – д-р Віктор Б Лебедович (Окр СУА ДТ)
1,000 дол. – Dr Marta Voytovich & Laurie Gauper (ML), Gary J & Irene Wolfe (47)
770 дол. – 113-ий Відділ СУА
750 дол. – Оксана Стой (03)
660 дол. – Зенон і Христина Іванонко (ML), Alex I Khowaylo,
650 дол. – Mildred Kozak (13)
620 дол. – Alicia M Behn
600 дол. – Товариство Самопоміч в Пассайку, Нью Дж. (Окр СУА Нью Дж), Збірка бл. п. Іванни Мачай,
550 дол. – Anna Lukachik
500 дол. – д-р Igor і Зеновія Кунаші, Анна Войтович, Melanie Hryciuk Mazzorana (ML)
440 дол. – 86-ий Відділ СУА
400 дол. – Богданна Гелета (78), Остап і Галина Якубовичі (98), Тамара Кобзар, д-р Дарія Новаківська Лісій (54), Володимир і Катруся Воловодюки (86), Юрій і Анна Зелінські
330 дол. – Марк Андріюк, Elmer & Olga Bertsch (99), д-р Андреас Бойко (106), Роман А. Цибрівський, д-р Татяна Доберчак (83), д-р Оксана Голян, Михайло С Гумницький, Оксана Кордуба, д-р Юрій і Таня Кузич (101), Люба Кузьмин (83), Ярослава Д Мулик (86), Марія Одежинська (38), Ірена Шерба (90), Юлія Трешневська (54), д-р Оріся Трешневська (54), Христина Троян Масник, 54-ий Відділ СУА, 62-ий Відділ СУА, 76-ий Відділ СУА, 98-ий Відділ СУА
221 дол. – Наталія Павленко (98)
220 дол. – Orest Balytsky DMD, Уляна Дячук (ML), Любомира Федорко (81), Nathan & Andrea Figley (98), Joanne Kara, Ольга Кузьмин (83), Адріян Кузич, Dr Luba M Zuk Levy, Oksana Mulyk & Jim Hurley (ML), Оріся Новосівська (90), Юрій і Александра Раковські (113), Христина Салдана (86), Маруся Серна з родиною (56), 115-ий Відділ СУА

200 дол. – Зенон Дершко, Юрій і Вікторія Міщенко (98), R Paul & Elena Oberleitner (98)
110 дол. – Андрій і Марта Бачинські, Діонізія Брочинська (108), д-р Богдан і Богданна Худіо (28), Larissa Fox, Gregory & Marie Hywel (86), Александер Мотиль, Stephen W Nachesty. Віктор Омельченко, Alexandra Lisa Self (98), Оксана Стеранка (86), Larysa Szanc Smarsh, Катерина Танчин (73), 65-ий Відділ СУА, 78-ий Відділ СУА, 83-ий Відділ СУА, Таня Войтович
100 дол. – Мирон Кравчук (98), Богдан і Марія Плянські (98), Ірена Сайкевич
75 дол. – June Gowtyluk Feldman
50 дол. – Ольга Чипак (ML), Володимир і Ніля Іваськів, Іван Савчук
21 дол. – Рената Бігун (28)
20 дол. – Ольга Коваль (24)
10 дол. – Софія Царпюк

У ПАМ'ЯТЬ

У 23-ту річницю відходу у вічність мого мужа **бл. п. Василя Папіжа** пересилаю 500 дол. до тривалого Фонду Його імені. Остаюсь з пошаною до Вашої праці.
Олена Кульчицька Папіж.

В пам'ять **бл. п. Марти Стецьків** пересилаємо 50 дол. через 113-ий Відділ СУА.

Леся і Юрко Раковські.

В пам'ять **бл. п. Марти Стецьків**, матері Ірени Стецьків, пересилаємо 100 дол. через 86-ий Відділ СУА. Складаємо співчуття п-і Ірені та дочці з мужем.
Ольга і Мирон Гнатейки.

Замість квітів в пам'ять **бл. п. Ярослава Кушніра**, мужа довголітньої та Почесної членки СУА Теодозії Матківської-Кушнір, пересилаємо 50 дол. через 98-ий Відділ СУА. Дорогій Дозі з родиною складаємо щирі співчуття.

Анна та Бернад Кравчуки.

Збірка в пам'ять **бл. п. Іванни Мачай:**

200 дол. – Antoni Family

100 дол. – Walter & Ann Casey Bakuwun, Андрій і Христина Козаки, Ілія і Марія Шевчуки

50 дол. – Chemych Family, O F & L J Kaczun

Спасибі усім за благодійність!

Марія Полянська, референтка стипендій СУА; М. Оріся Яцусь, скарбник Комісії стипендій СУА.

UNWLA, Inc., Scholarship / Children-Student Sponsorship Program

P.O. Box 24, Matawan, New Jersey 07747-0024 • Phone / Fax: 732-441-9530

Email: Mariapolanskyj@verizon.net

ЛИСТОПАД 2012

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На меморіальний фонд ім. Василя і Стефанії Бабіїв складаємо 7,500 дол. Лідія і Орест Білоуси.

На тривалий фонд ім. Лідії і Ореста Білоусів складаємо 7,500 дол. Лідія і Орест Білоуси.

На меморіальний фонд ім. Марти Качмарської складає 3,090 дол. Орест Качмарський.

Towards the Vera Mencinsky Endowment Fund I am donating \$1,500. Vera Mencinsky.

На тривалий фонд ім. 67-го Відділу СУА складаємо 1,000 дол. 67 Відділ СУА.

На меморіальний фонд ім. Анни і Теодора Байко і Марії і Миколи Стисловичів складаю 1,000 дол. Оксана Байко.

ДАТКИ

2,000 дол. – Vera Mencinska

по 1,000 дол. – Ірина Руснак, Христина і Мирон Мельники, Оксана Стеранка, Богдан і Ірена Глушевські, Володимир і Катерина Були, Оксана Байко.

по 500 дол. – Тиміш і Анна Гнатейки, Орест і Рома Черники.

250 дол. – д-р Стефан Стецура.

70 дол. – Harris & Oksana Renfroe.

по 50 дол. – Іван і Наталія Головінські, Марія Савицька, Мирослава Стойко.

по 35 дол. – Люба Шевченко, Любомира Сілецька.

по 30 дол. – Юрій Слиж, Петро Груцак.

по 25 дол. – Ростислав Мілянчик, Sigma Foundation matching anonymous, Надія Нагірна, Лідія Яхницька, Helen Smindak, Роман і Марта Юзеніви.

20 дол. – Орися Дацьків.

15 дол. – AT&T United Way – Andriy Khomenko.

14 дол. – AT&T United Way – Mark Bilowchtchuk.

по 10 дол. – Irene D'Alesso, Марія Тершаковець, Мирон Бойко.

по 5 дол. – Sonya Kulczycky, Mr. Williams, Марія Фізер.

З НАГОДИ

З нагоди 50-літнього ювілею вінчання наших друзів д-ра Романа і Анни Аліськевичів, висилаємо 100 дол., а “молодятам” бажаємо щедрих Божих ласк і ще довгі роки щастя і здоров'я.

Стефан і Христина Шмотолохи.

З нагоди 60-ліття д-ра Ігоря Савчука складаю 100 дол. Христя Сливоцька.

З нагоди 60-ліття д-ра Ігоря Савчука складаємо 60 дол. Стефан і Роксоляна Місили.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять нашої дорогої мами і бабці, **бл. п. Катерини Вальчук** складаємо 1,000 дол.

Родина Вальчук.

В пам'ять наших батьків, **бл. п. Михайла і Антоніни Савчуків** складаємо 500 дол.

Ірена Винник і Лідія Савчук.

В пам'ять **бл. п. Ярослава Криштальського** складаю 50 дол. Марта Яцушко-Салик.

В пам'ять **бл. п. Анни Кадиляк** складаю 100 дол. Оксана Байко.

В пам'ять **бл. п. д-ра Теодосія Крупи** складаємо 100 дол. Проф. Тарас і Ольга Гунчаки.

В пам'ять **бл. п. д-ра Теодосія Крупи** складаємо 100 дол.

Любомира Крупа і Лариса Слободяник.

В пам'ять **бл. п. д-р Лярисі Певної** складаю 50 дол. Марія Бакалець.

В пам'ять **бл. п. Анастасії “Нани” Сочинської** складаємо датки по 100 дол. – Роман і Мотрія Слоневські, Ігор і Марта Воевідки, 20 дол. – Теклина Рідка.

Замість квітів на могилу **бл. п. Івана Олексина** складаю 50 дол. Дорогій Наталці з дітьми засилаю мої щирі співчуття. Ольга Городецька.

В пам'ять **бл. п. Івана Олексина** складаємо: по 50 дол. – Тамара Денисенко, Василь і Варвара Білани, Іван і Анна Ґалуги, Володимир і Ірма Пилишенки;

35 дол. – Мирон і Уляна Бабюки;

по 30 дол. – Роман Ґ. Омецінський, Марія Кахникевич;

по 25 дол. – Лідія Стівенс, Леся Павлович, Василь і Анна Корнили, Михайло і Тессі Родаки, Люба Хома;

по 20 дол. – Андрій і Лариса Харамбури, Михайло і Ірена Терлецькі;

10 дол. – Таня Лехновська.

В пам'ять **бл. п. Марії Свідрук**, яка упокоїлася 5 листопада 2012 р. складаємо 100 дол.

Іван і Ярослава Лучечко.

Щиро дякуємо за підтримку!

Управа і адміністрація УМ

300 дол. 113-ий відділ США в Нью Йорку

In memory of **Anna Zacharko** - \$100 -Mr. & Mrs. David L Walter, Michael Zacharko; \$75- Certified Credit & Collection Bureau Staff; \$50- Oksana Demchyshyn Family, Trenzeluk Family.; \$25 - Mr. & Mrs. Norman W. Blake; \$20- Joan Mrzyglocki, Anna Szymborski; \$10 -Mr. & Mrs. Vincent Zujkowski.

50 дол. В світлу пам'ять **Анни Захарко**

Іванна Мжиглоцька

\$10 Michael Szurpeta

ФОНД ДОПОМОГИ СИРОТАМ В УКРАЇНІ

925 дол. 12 Відділ США в Пармі, Огайо.

100 дол. Марія Андрусак, членка 76-го відділу США .

\$100 In memory of **Luba Lewak**

Lidia Devonshire

50 дол. В пам'ять бл. п. **Анни Захарко**, членки 92-го Відділу

Дарія Самотулка

ФОНД ДОПОМОГИ БАБУСЯМ

25 дол. В пам'ять бл. п. **Sarra Potenko**, мами Regina Agahan.

Марта Копач

З вдячністю і пошаною, Ірина Рудик, референтка СО США.

AID for IHOR LAKATOSH

100 дол. Замість подяки моїм любим кузинкам Олі, Ліді та Миросі.
Надя Дейчаківська

\$50 In memory of **Chrystyna Baranetsky**

Natalie Maciukenas

\$100 – Julianne Shepelavy,
– Valentina Limonczenko,
– Оксана Салдит

– Maria Kiciuk
– Pearl Bartkiw

\$20 – Mary Ann Strauss

UNWLA Social Welfare Fund (Lakatosh) 203 2nd AVENUE New York, NY 10003

GENERAL DONATION

\$400 – Demus Charitable Trust

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ «НАШЕ ЖИТТЯ»

200 дол. – в пам'ять **бл. п. Іванни Мачай.**
1-ий Відділ США, Нью Йорк.

100 дол. – з нагоди товариської зустрічі, влаштованої 101-им Відділом США в Чикаго в честь старших віком членок 22-го, 36-го, 74-го, 84-го Відділів США, які довгі роки віддано працювали і трудилися в Окрузі США Чикаго та в їхню честь складає *29-ий Відділ США.*

100 дол. – Марта Навроцька-Торіеллі.

100 дол. – 113-ий Відділ США, Нью Йорк.

50 дол. – у світлу пам'ять **бл. п. Богдана Гайдучка**, чоловіка нашої членки Ліді Гайдучок.
86-ий Відділ США, Ньюарк, Н.Дж.

50 дол. – в пам'ять **бл.п. Ксені Мошинської.**
Наталія Фединська-Слиж.

50 дол. – у світлу пам'ять **бл. п. Іванни Мачай.** Родині висловлюємо щирі співчуття.
Катерина і Володимир Воловодюки.

По \$50 – Надія Цвях, Стефанія Дуб, Розалія Головка, Олена Паславська, Володимира Сли-

воцька, Дарія Захаріяевич, Одарія Трешневська.

25 дол. – в пам'ять **бл. п. д-ра Василя Марчука**, чоловіка нашої довголітньої членки Оксани. Пані Оксані та родині висловлюємо глибокі співчуття. *Членки 29-го Відділу СУА, Чикаго.*

По 25 дол. – Уляна Дячук, Наталія Гавдяк, Христина Гевко, Марта Кічоровська-Кебало, Оксана Станко.

20 дол. – з нагоди відкриття 133-го Відділу СУА, Округа Нью Джерзі управа та членки 92-го Відділу СУА пересилають Вам привіт та бажають найкращих успіхів у Вашій корисній праці для добра української спільноти. *Татіяна Рішко.*

По 20 дол. – Надія Б. Бігун, Анна Макух, Зіна Михайліченко, Helen Obaranec, Martha Onuferko-Deblieu, Dr. Irene Rogutsky, Lidia Zacharkiw.

По 10 дол. – Марія Бакалець, Михайлина Баран, Рената Бігун, Зеновія Чорна-Голія, Ірена Гафткович, Текля Гусяк, Ірена Юрчук, Оля Родняк, Любомира Йолдас, Люба Федорко, Тамара Денисенко, Люба Павлик.

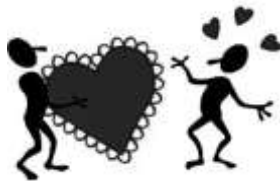
По 5 дол. – Alexandra Isajewych-Mason, Anna Sochocky.

2 дол. – Міра Ганкевич.

Щедрим жертводавцям дякуємо за підтримку!

ДО УВАГИ МИСТЦІВ І ШАНУВАЛЬНИКІВ МИСТЕЦТВА!

Редакція журналу приймає фотографії доброї резолюції (у форматі JPG) з праць мистців українського походження, котрі будь-коли малювали або виставляли свої праці в США, для розміщення на обкладинці «Нашого життя». Просимо надсилати Ваші пропозиції та фото електронною поштою до адміністрації «Нашого життя» (office@unwla.org) та до нашого мистецького координатора Уляни Зінич (uzinych@comcast.net).

**В День Святого Валентина
шлемо щирі сердечні вітання,**

Хай буде у житті доволі і ласки, й ніжності, й кохання!

Група дослідників задавала дітям від 4 до 8 років одне запитання: «Що означає любов?». Відповіді виявились значно глибшими, ніж хто-небудь взагалі міг собі уявити.

Коли моя бабуся захворіла на артрит, вона більше не могла нахилитися і малювати нігті на ногах. І мій дідусь постійно робив це для неї, навіть тоді, коли сам захворів на артрит. Це любов.
Ребекка, 6 років.

Любов – це те, що заставляє тебе усміхатися, коли ти змучений. Террі, 4 роки.

Любов – це коли моя мама готує татові каву і надпиває ковток перед тим, як віддати йому горнятко, щоб переконатися, що кава смачна. Денні, 7 років.

Любов – це коли ти кажеш хлопчикові, що тобі подобається його сорочка, і він носить її потім кожного дня. Ноель, 7 років.

Любов – це коли твій песик лиже тобі лице, навіть після того, як ти залишив його самого на цілий день. Мері, 4 роки.

Коли ти любиш кого-небудь, твої вії весь час підіймаються і опускаються, вверх-вниз, а з-під них сиплються зірочки. Карен, 7 років.

ХРЕСТИКІВКА

	1		2		3		4		5		6	
7									8			
			9									
10		11							12	13		14
				14		16		17				
18								19				
				20								
21								22				
				23	24		25					
26	27		28						29		30	
			31									
32									33			
			34									

Горизонтально:

2. Столиця України за часів гетьмана Івана Мазепи.
7. Дерев'яні черевики.
8. Країна в Азії, сучасна Персія.
9. Вервичка верблюдів в пустині.
10. Великий хижак родини кошачих, господар сніжних вершин.
12. Штучний канал для зрошення полів в Середній Азії.
15. Як в давнину в Галичині називали крамницю?
18. Місто в Україні, що увійшло в пісню «Від Києва до ... насяла конопель».
19. Мешканець стародавньої Греції.
20. Рух повітря.
21. Сильний дощ.
22. Мартін ... Кінґ.
23. Сполучені ... Америки.
26. Пасмо гірських хребтів.
29. Знаряддя для огороду.
31. Автострада в Німеччині.
32. Підрозділ управління військами.
33. Кав'яр.
34. Вищий духовний сан.

Вертикально:

1. Козацька кінна атака.
2. Спорт братів Кличків.
3. Мешканець Анкари.
4. Обласний центр на Волині.
5. Українська співачка ... Матвієнко.
6. Зимовий транспорт.
10. Відомий французький письменник.
11. Річка на Гуцульщині.
13. Азартна гра.
14. Пташка, що з задоволенням виспіває в клітці.
15. Протока в Криму.
16. Країна в Прибалтиці.
17. Жіночі прикраси, здобуті з морського дна.
24. Гори в Чехії.
25. Місткість для зберігання кремів, зубної пасти.
27. Пісня В. Івасюка «Червона ...».
28. Колишня назва гуцульської «столиці» Верховина.
29. Зв'язане збіжжя.
30. Зона відпочинку в місті.

Відповіді на стор. 33.

Наша обкладинка

Рем Багаутдин – майстер багатопланових сюжетів у металопластиці, живописі і графіці. Вже понад 40 років живе і творить у США.

Син репресованих інтелігентів з Казані – столиці Татарстану, залишившись сиротою, разом з молодшими братом і сестричкою виховується у дитбудинку на Кіровоградщині. Українська земля, її краса природи, духовні традиції, пишнота Княжої Доби, героїка Козаччини з раннього дитинства увійшли у душу хлопця, стали його духовною суттю.

Вже на початку своєї творчої дороги Рем Багаутдин заявляє про себе, як про здібну непересічну особистість. З року в рік він гідно доповнює і провадить мистецьку лінію О. Мурашка, Ю. Нарбута, М. Бойчука. В скорім часі обдарований Богом випускник Київської Академії Мистецтв стає членом Спільки художників УРСР. Але політ душі, вільнолюбства не давали щасливого творчого життя у жорстоких рамках соціалістичного реалізму. У 1972 році разом з групою однодумців виривається з тенет СРСР.

А вже через п'ять літ перебування в США темпераментний і захоплений красою та суттю життя привертає увагу глядачів. Ще у далекому 1977 році на відкритті виставки Рема Багаутдина в Українському Інституті Америки Петро Андрусів зауважує: «Він з відкритим серцем і з вразливою душею станув у колі нашої культури поруч усіх нас, щоб ділити з нами нашу долю і недолю. То ж вітаємо того здібного мистця разом з цією цікавою виставкою».

Подальші виставки стають ще більш багатолюдними і запам'ятовуються глядачам. Про нього пишуть чудові відгуки і схвальні рецензії. Сьогодні, аналізуючи творчий доробок мистця, ми в першу чергу дякуємо за високу естетичну насолоду, за глибоке знання української історії, за тонке відчуття України.

Мистець у свої 85 років не надбав матеріальних скарбів у житті, але кожна творена ним мистецька річ опановує і чарує душі всіх, хто любить прекрасне.

Невгамовний і працьовитий мистець, Рем має мрію видати альбом своїх найулюбленіших сюжетів, над чим і працює сьогодні. А ще є заповітна мрія – побачити ще раз Україну – наймилішу його серцю землю. Плянє передати мистецький дарунок українському музею в Києві та Нью Йорку.

Our Cover Artist

Rem Bahautdyn paints, draws, and creates in the medium of metal. He has lived and worked in the United States for 40 years.

Born into a family of repressed intelligentsia from Kazan, the capital of Tatarstan, and orphaned at an early age, he grew up together with his younger brother and sister in an orphanage in the Kirovohrad region, Ukraine, with its beautiful nature and rich spiritual and historical traditions, became part of Rem Bahautdyn's identity.

Since the very beginning of his artistic career, Rem Bahautdyn showed a unique talent and personality. He followed in the footsteps of Ukrainian artists Oleksandr Murashko, Yuri Narbut, and Mykhailo Boichuk, and upon graduating from the Kyiv Academy of Arts, he joined the Artists' Union of Ukraine. Yet the restrictions of socialist realism prompted him to seek creative freedom in the United States, where he immigrated with a group of his colleagues in 1972.

Five years later, in 1977, the work of the artist was noticed by the public and the art critics. That year, at the opening of Rem Bahautdyn's exhibition at the Ukrainian Institute of America, Petro Andrusiv noted: "With an open heart and a sensitive soul, he stepped into the circle of our culture—to share our fate and our misfortune. So let us welcome this talented artist and his interesting exhibition."

Exhibitions that followed attracted even more visitors and received very positive reviews. Today, when we analyze the artist's career, we would like to thank him first and foremost for his knowledge of Ukrainian history, his dedication to Ukrainian themes, and the aesthetic pleasure yielded by his work. In the 85 years of his life, Rem Bahautdyn has not amassed material riches, but every piece of art he created enchants the souls of those who appreciate beauty.

The enthusiastic, hard-working artist is currently preparing for publication an album that will feature his favorite pieces. He also treasures a dream in his heart to travel to Ukraine one more time and see the land he has come to love so much. Rem Bahautdyn plans to donate some of his art pieces to the Ukrainian museums in Kyiv and New York.

ОБРАЗ ЖІНКИ У ТВОРЧОСТІ РЕМА БАГАУТДИНА

AGING GRACEFULLY

Ihor Magun, MD, FACP

The desire to look one's best while aging has been a powerful one since the ancient times. For centuries, our society has placed so much emphasis on looking good, equating it with being young and fertile. Nowadays this trend is changing, albeit very slowly.

Aging gracefully has to be an attitude coupled with certain lifestyle changes. Here are several suggestions to aid you in this transformation process:

* Being young is basically having a young attitude—and that takes some work. It may seem hard at first, but the more you work at it, the easier it becomes.

* Challenge yourself by spending more time with various age groups. This will give you more insight into how different people perceive themselves and the world around them. Learn to see some issues from the perspective of a different age group.

* Accentuate a feature in yourself that is unique. If you have beautiful hair, let it stand out for you. Do not dismiss such things as superficial; they can impact our sense of self and contribute to our well-being.

* Do not be stuck in a mindset that what you want to do is not appropriate at your current age. You know exactly to what I am referring, and you surely know what is appropriate and not—so go for it.

* You look best when you feel best. Get a good night's sleep, which means keeping a regular sleeping schedule seven days a week with a minimum of seven hours of sleep per night. Turn off all electronics one hour before bed to avoid major distractions. If necessary, seek professional medical advice to treat potential sleeping disorders.

* Moisturize, moisturize, moisturize. As we age, our skin needs more and more attention. Get into the habit of using not only facial moisturizers but

lotions and body washes that lock in moisture and let our skin look and feel healthy.

* Break bad eating habits. Concentrate on eating colorfully—incorporating fresh fruits and vegetables into your diet, and aim for an overall healthier food selection. Eating healthy can also boost our immune system naturally and ward off diseases and potential infections that can compromise our health.

* Maintain an active exercise routine. Spend a minimum of twenty minutes three to four times a week exercising. It can be a brisk walk, participating in an exercise program, or any other activity of a sustained nature. The release of endorphins during exercise not only gives you a boost in energy but also helps you reach your weight control goals.

* Be proud of your accomplishments in life. These are not necessarily measured in fame—raising and taking good care of family and friends as well as volunteering and helping others are positive and valuable contributions to society. The feeling of a job well done, whatever that job may be, raises one's self-esteem and contributes to one's overall well-being.

* Use your knowledge and experience to be a mentor to a younger person: it is extremely rewarding to see your skills and advice benefit the next generation. When they look up to you and offer words of thanks, you gain a new appreciation for all those years you spent perfecting a skill or gaining knowledge.

* Finally, as the saying goes, of all the things we wear, our expression is the most important. Work at keeping your expression always at its best. Think positive, incorporate the suggestions given above, and enjoy all the wonderful stages of your life. A good attitude, coupled with some sound lifestyle advice, should make the aging process more graceful and more meaningful.

Юний читачу!

Якщо ти бачиш перед собою свіже число журналу «Наше життя» і якщо це видання періодично появляється у вашій родині, – значить, тут живуть небайдужі до України люди і, зокрема, це твої бабуня, або мама чи сестра.

Із журналу ти дізнаєшся, чим живе жіноча громада, об'єднана Союзом Українок Америки, зрозумієш, як багато вона робить для розвитку української ідеї в Америці. Ти маєш гордитися, що виростаєш у середовищі, де шанують славу прабатьківську землю, вивчають її історію.

За вікном місяць лютий. Наші предки неспроста його так назвали. Цей час у природі є суворим, холодним і несподіваним. Діти жартують:

Місяць лютий – злий, надутий,
Снігом землю закидає, всіх до хати заганяє.

Але люди в Україні незважають на тріскучі морози, хуртовини і заметілі. Така вже в українців вдача. Окрилені чудодійною атмосферою Різдва Христового, вірою у щасливий Новий рік, вони ще більше єднаються навколо рідної церкви, гуртуються у громадах, плянують і мріють. Божі заповіді є для нашого народу найвищим взірцем моралі, а праматір Україна, її традиції і звичаї – найдорожчим оберегом у житті. В українській історії багато визначних осіб, що віддали талант, свою жертвовну працю, а то й життя служінню Богові і Вітчизні. Обов'язок кожного з нас – знати, пам'ятати про найвідданіших синів і дочок рідної землі, наслідувати їх. Якраз у лютому вшановуємо жінок-героїнь, відзначаємо уродини геніяльної і мужньої поетеси Лесі Українки.

Минуле нашого народу було героїчним і багатостраждальним. Впродовж багатьох століть українці боролися за незалежність. Плодючі чорноземи, ліси, корисні копалини, чудове географічне розташування України в самому центрі Європи споконвіку заманювали ненаситних хижих сусідів, які завойовували наші землі. В жорстоких поєдинках з ворогами гинули найкращі. Навічно в пам'яті народу імена Ольги Басараб, Олени Теліги, Надії Світличної та інших. Сотні інших патріотів тяжко відстраждали за те, щоб українці жили вільними господарями на Богом даній їм землі.

Майже у кожній українській родині є люди, які героїчно боролися за рідну землю. Багато з них служили в лавах Повстанської Армії, воювали з фашистами і комуністами. Про них треба розповідати, щоб не переривалась правдива історія. Ці безстрашні герої є гордістю української нації.

У патріотичній родині у мальовничому Волинському краю виростала Леся Українка. Бог наділив дівчинку великим поетичним талантом, а доля обдарувала чудовим родинним оточенням. На прикладі Лесі ще раз переконаємось, яку надзвичайну роль у вихованні має сім'я. Мати Лесі – письменниця Олена Пчілка, прививала своїм дітям любов до української мови, а батько – Петро Косач робив усе, щоб Леся виростала освіченою. Вона досконало опанувала англійську, німецьку, французьку, італійську, грецьку і латинську мови, а також ряд слов'янських мов. Та наймиліша для неї була рідна українська мова. Леся жадібно вивчала народну творчість, історію.

У дитячому віці дівчинка простудилася і страшна невиліковна хвороба кісток назавжди оселилася в її тілі. Біль, численні операції, довгі розлуки з рідними через вимушені подорожі на лікування не зламали мудрої, терплячої і цілеспрямованої Лесі. У 12 років видала свою першу поетичну збірку. Багато переклала творів світової літератури на рідну мову.

Патріотичні слова і думи Лесі Українки будять національну свідомість, спонукають до боротьби зі злом. Ось чому так важливо пам'ятати, хто ми, чийх батьків діти і онуки і вірити у щасливе майбутнє української землі.

Святослава Гой-Стром.

Відповіді на хрестиківку (стор. 29)

Горизонтально. 2. Батурин. 7. Сабо. 8. Іран. 9. Караван. 10. Барс. 12. Арик. 15. Склеп. 18. Лубни. 19. Еллін. 20. Вітер. 21. Злива. 22. Лютер. 23. Штати. 26. Кряж. 29. Сапа. 31. Автобан. 32. Штаб. 33. Ікра.

Вертикально. 1. Лава. 2. Бокс. 3. Турок. 4. Рівне. 5. Ніна. 6. Сани. 10. Бальзак. 11. Рибниця. 13. Рулетка. 14. Канарка. 15. Сиваш. 16. Литва. 17. Перли. 24. Татри. 25. Тюбик. 27. Рута. 28. Жаб'є. 29. Сніп. 30. Парк.

Казка про зимову завірюху і маленьких вивірок

Зима того року була морозна з великими кучугурами снігу. Двоє маленьких вивірок разом зі своєю мамою жили в теплому дуплі старого дуба. Мама-вивірка восени зробила великі запаси жолудів, горішків, сушених грибочків, щоб взимку було що їсти.

Одного дня на небі ясно світило сонечко і мама-вивірка дозволила малятам трохи пострибати в лісі, а сама побігла шукати в лісі нових кущів глоду, горобини чи калини, або під снігом ягід журавлини. Ці ягоди морозу не бояться і дуже корисні мешканцям лісу.

Раптом сонечко сховалося за велику чорну хмару, що швидко гналася по небі. Дерева застогнали, замахали гіллям. А вітер дув все сильніше і страшніше. Ось впала стара смерека, вирвана завірюхою з корінням. Дуб, в якому жили вивірки, теж був стареньким, то лиш жалісно скрипів, а сухі листочки на ньому тремтіли від холоду і страху. Вивірки – братчик і сестричка, притулившись тісно один до одного, слухали, як з гуркотом падали дерева і як завивала завірюха. Вони чекали маму. Раптом і їхній дуб не встояв і з тихим стогоном впав на снігову кучугуру. Дупло, в якому сиділи маленькі вивірки, опинилося під снігом. Вітру не було чути. Стало тихо і тепло під білою сніговою ковдрою і маленькі вивірки заснули.

Прокинувшись вранці наступного дня, вивірчата вибрались з-під снігу, осліплені яскравим сонцем. Протерши очі, побачили, як стая сойок і ворон розтягали всі їхні харчові запаси, що вивалилися з дупла.

А мами все не було і не було... І їсти хотілося. Всі їхні запаси птиці рознесли лісом, з ялин і смерек вітровій зірвав всі шишки. Шукаючи їжу, вивірчата, стрибаючи з гілки на гілку, зійшли до підніжжя гори. Тут на невеликій галявині стояла невелика копичка сіна. Зверху на ній лежали дубові гілки з жолудями. Цими гілками косарі накрили копичку, щоб вітер сіно не розносив. Малі вивірченята були дуже голодні і почали пробиратися глибоким снігом до копички, щоб поживитися смачними жолудями. Раптом в небі з'явився яструб з широко розгорненими крилами і вхопив одне вивірченя. Зацокала-заплакала його сестричка, а на яструба накинулася вороняча зграя. Яструб встиг лише один раз вдарити гострим дзьобом вивірченя по голівці, як змушений був випустити його з кігтів, щоб відбитися від воронячої атаки. На щастя малятко впало якраз на вершечок копички і з останніх сил зуміло заховатися в сні. Зграя ворон і яструбів ще довго кружляли у бійці, аж пір'я летіло десь попід хмарами. Вивірка-сестричка, долаючи страх, пробралася до братика. Він був дуже слабеньким після яструбиних кіхтів та дзьоба, то вона зализувала йому рани, гріла своїм тілом. Поранений братчик насилу зміг з'їсти три жолуді, якими нагодувала його сестричка. І знову треба було притаїтися в сні, бо почулися людські голоси та скрип саней. То власники копички приїхали за сіном. Вивірка-сестричка потягнула братчика, щоб втікати, але той лише безсило завмер, зі страхом дивлячись на людей.

– Тату, дивись, ця вивірка поранена, – промовив малий Юрко.

– Так, синку, тому й не втікає. А яке воно худеньке, певно голодне. На, дай йому кусник хліба і потримай на руках, поки я сіно на віз вкину.

Юрчик посадив вивірку на рукав кожуха і простягнув йому хліб. Занюхавши смачний запах хліба, вивірччя переборолло страх і почало їсти. Наївшись, воно заповзло в широкий рукав кожуха. Там було тепло, як у дуплі. А Юрко вже прямував до другої вивірки з протягненим в руці кавальчиком хліба. Вона сміливо потягнулася за їжею. Наївшись, і собі залізла в рукав-дупло до братика. Тільки два хвостики стирчали з рукава. Юрко запитливо подивився на батька.

- Та візьмемо їх додому, те маленьке підлікуємо і випустимо їх в наш сад. Там в старій грушці є дупло, то й

буде для них домівкою. Бачиш, вони без матері, ще маленькі, можуть пропасти в лісі.

В просторій гуцульській хаті Юрчик заніс своїх гостей до своєї кімнати і витряс їх з рукава на вкрите барвистим ліжником ліжко. І знову зацокали зі страху маленькі вивірки, намагаючись заховатись знову у рукав-дупло - на них позирав якийсь рудий великий звір, що розлігся на ліжнику.

- Та не бійтеся, маленькі, - заспокоював звірят Юрко. То наш котяра Мурлін. Він на старість став такий лінивий, що вже і мишей не ловить.

Кіт надув вуса і повернувся до них спиною.

За декілька днів вивірччата поправилися і переселилися з Юрчикової кімнати в дупло грушки, що росла якраз біля вікна, на підвіконні якого на них завжди чекала смачна їжа: горішки, соняшникове насіння і такий запашний хлібчик. Ранками вивірки відправлялися, стрибаючи парканом, до школи Юрка, аж поки він не виходив з подвір'я, бігали садком наввипередки з песиком Бровком, не забували відвідати коня Лиська, тільки кіт Мурлін цілковито ігнорував нових мешканців оселі, бурмочучи собі час від часу під вуса: «Мур-мур, мур-мур».

Одного сонячного ранку вивірччата пробудилися від так знайомого і очікуваного цокання, що донеслося з глибини саду.

- Мамо!!! -заверещали маленькі і застрибали деревами назустріч матінці, що все-таки віднайшла своїх діток.

В ту страшну завірюху маму занесло на відірваній гілці через ріку Черемош на другий берег. Поки вона шукала моста, щоб перебраться на свій бік ріки, пройшов час. Побачивши поваленого дуба - свою домівку, заплакала, голосно кличучи діточок. Так з дня на день ходила лісами, шукаючи їх. Нарешті зустріла знайому сороку-білобоку, що знала всі лісові новини, бо всюди пхала свого носа, чи то, перепрошую, дзьоба. Білобока і розповіла мамі, де бачила її дитинчат.

Наступного дня Юрко даремно чекав на своїх маленьких друзів біля вікна. На підвіконні на нього чекав подарунок в знак подяки - три грона червоної калини. Кіт Мурлін, який, як завжди, все бачив одним оком, вдаючи, що спить, потерся головою до Юркової руки, хотів про все розповісти, але лиш сумно замурликав. Йому теж було прикро від розлуки з вивірками.

Святослав Левицький.

Яйце — джерело життя і здоров'я

Яйце вважається джерелом життя, з якого народився Світ. Візантійський богослов і філософ Іоанн Дамаскін говорив, що «небо і земля в усьому подібні до яйця: шкаралупа – небо, плівка – хмари, білок – вода, а жовток – земля...». Та, крім цього, яйце – це ще незамінний та корисний продукт, без якого людство навіть не уявляє свого існування. Незважаючи на маленькі розміри, куряче яйце містить в собі буквально всі без винятку необхідні нашому організму речовини: білки, товщі (жири), вітаміни, мінеральні солі і багато інших хімічних сполук. Курячі яйця – це єдиний продукт, який найкраще засвоюється нашим організмом (97 – 98 %). Крім того, в ньому знаходяться амінокислоти, необхідні для будівництва білків в організмі.

Протягом багатьох років думка фахівців з питання корисності яєць зазнавала немало змін. Перш за все, існувала думка, що курячі яйця шкідливі для організму, оскільки містять достатню кількість холестеролу, що приводить до розвитку атеросклерозу.

В даний час вченими доведено, що **споживання двох яєць в день** запобігає розвитку серцевосудинних захворювань і не приводить до підвищення рівня холестеролу в крові, кров'яний тиск при цьому залишається в нормі. Найкращий вибір – яйця, зварені натвердо.

Пам'ятайте, що не слід наполягати на яйця людям із захворюванням печінки.

Фаршировані яйця

Зварені натвердо яйця акуратно почистити, розрізати вздовж на половинки, вийняти жовтки, які потім використати для начинки. Готові фаршировані яйця викласти на зелені салатні листочки.

Начинки

- ~ Зварені і подрібнені гриби розтерти з жовтком, майонезом, спеціями.
- ~ Жовток вимішати з підсмаженою цибулею.
- ~ Жовток підсмажити на маслі, додати відварені і підсмажені свіжі гриби, сметану.
- ~ Жовток, підсмажена цибуля, консервована риба в олії.
- ~ Жовток, підсмажений з цибулею і шампінйонами, шинка, майонез.
- ~ Жовток, домашній або дрібно натертий твердий сир, часник, майонез.
- ~ Жовток розтерти з вудженою рибою.
- ~ Жовток, дрібно покрані оливки або квашені огірки, майонез.
- ~ Жовток, вимішаний з чорною чи червоною ікрою, або з грецьким тагamosalата.
- ~ Жовток, дрібно порізані шинка і зелень, майонез.
- ~ Будь-який паштет.
- ~ Тертий сир, дрібно покрані грецькі горіхи, жовток, майонез, прикрасити половинками горіха.
- ~ Жовток, креветки, часник і майонез.
- ~ Гусячу печінку обсмажити з цибулькою, перемішати з жовтком і маслом, перцем і коньяком, полити білим сосом.

Ячня гуцульська

Покрані на кубики шинку, цибулю, помідори обсмажити до золотистого кольору, залити збитими яйцями, посолити, поперчити і смажити до готовності. Виложити на тарілки, посипати бринзєю і зеленню.

Ячня «Зелена галявина»

Зелену цибулю, петрушку, кріп дрібно покрані і легко підсмажити в олії, посолити і поперчивши за смаком). Залити збитими яйцями, перемішати, накрити покриткою і довести до готовності. Зелену цибулю можна замінити білою. Дуже смачна ячня зі шпинатом.

Смажного!

MASHA ARCHER

extraordinary jewelry

'maria muchin'

Available at...

The Ukrainian Museum Gift Shop
222 East 6th Street
New York, NY 10003
212-228-0110 • 212-228-1947

also available online at...

www.ukrainianmuseum.org
www.masha.org
www.keithlipertgallery.com
www.pavaticollections.com
www.colletteconsignment.com
www.apassingfancy.com
www.axelsltd.com

visit www.masha.org for more venues and trunk show updates

san francisco • 415.861.8157
www.masha.org • masha@masha.org

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Anna Krawczuk, Iryna Kurowyckyj
Marianna Zajac – President

EXECUTIVE COMMITTEE

Ulana Zynych	– 1-st Vice President
Anna Macielinski	– 2nd VP – Membership
Sophia Hewryk	– 3rd VP – Culture
Lidia Bilous	– 4th VP – Public Relations
Daria Drozdovska	– Corresponding Secretary
Nadia Cwiach	– Treasurer
Roma Shuhan	– Financial Secretary
Olha Kuzyszyn	– Press Secretary
Vera N. Kushnir	– Member-at-Large
Mariya Andriyovych	– Member-at-Large

STANDING COMMITTEES

Irena Rudyk	– Social Welfare Chair
Sviatoslava Goy-Strom	– Education Chair
Roksolana Misilo	– Arts and Museum Chair
Maria Polanskyj	– Scholarship/Student Sponsorship Program Chair
Olha Drozdowycz	– Archives Chair
Martha Pelensky	– Ecology/Women's Health Chair
Roxolana Yarymovych	– Member-at-Large Chair
Zoriana Haftkowycz	– Website Chair

REGIONAL COUNCILS

Lydia Jachnycky	– Detroit
Iryna Buczkowski	– Philadelphia
Halyna Romanyshyn	– New York City
Zinnia Dzus-DeBole	– New York North
Oxana Dats	– New Jersey
Daria Fedoriw	– Ohio
Lubomyra Kalin	– Chicago
Gloria Horbaty	– New England
Maria Cade	– New York Central
Orysia Nazar Zynycz	– Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Oxana Farion	– Chair
Jaroslava Mulyk	– Member
Renata Zajac	– Member
Maria Tomorug	– Alternate
Tatiana Rishko	– Alternate
Oksana Skypakewych Xenos	– Parliamentarian
Lidia Slysh	– Ukrainian-language editor of <i>Our Life</i>
Olesia Wallo	– English-language editor

**СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА
UNWLA, INC. SCHOLARSHIP /
CHILDREN-STUDENT SPONSORSHIP PROGRAM**
171 Main St., P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Phone / Fax: 732-441-9530
E-mail: Mariapolanskyj@verizon.net

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM

222 East 6th Street, New York, NY 10003
(212) 228-0110 • Fax (212)228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

*“УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ” – Серія 3, ст. 6 – “UKRAINIAN DESIGNS.”
Взори з жіночих сорочок Буковини.*